

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ

Dumlupınar Bulvarı No:252 (Eskişehir Yolu 9. Km.) 06530 /ANKARA

www.tobb.org.tr - tobb@hs01.kep.tr

Sayı : E-34221550-045.99-8906

Tarih: 05.08.2025

Konu : Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmelik Taslağı 2

TÜM ODALAR (Genel Sekreterlik)

İlgi : a) 03.07.2025 tarihli, 7512 sayılı ve Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmelik Taslağı konulu yazımız.
b) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının 29.07.2025 tarihli, 13145653 sayılı ve Yönetmelik Taslağı Hakkında konulu yazısı.

İlgi (a) yazımızda, Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmelik Taslağı dahilinde görüş ve önerileriniz talep edilmektedir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından Birliğimize iletilen ilgi (b) yazıda ilgi (a) yazımız ile iletilen taslağa ilaveler olduğu ifade edilmektedir.

Bu kapsamda yeni taslak hakkında varsa görüş ve önerilerinizin Birliğimize (mustafa.findikoglu@tobb.org.tr) 8.08.2025 tarihine kadar Görüş Bildirme Formu kullanılarak iletilmesi hususunda gereğini rica ederim.

Saygılarımla,

e-imza

Cengiz DELİBAŞ
Genel Sekreter Yardımcısı

EK:

- 1- Gerekçe (1 sayfa)
- 2- Görüş Bildirme Formu (1 sayfa)
- 3- Karşılaştırma Cetveli (9 sayfa)
- 4- Yönetmelik Eki (1 sayfa)
- 5- Yönetmelik Taslağı (20 sayfa)

Evrakı Doğrulamak İçin : <https://belgedogrula.tobb.org.tr/belgedogrulama.aspx?eD=BSPLVJ00RT>

Tel : +90 (312) 218 20 00 (PBX) - Faks : +90 (312) 219 40 90 -91 -92... - E-Posta : info@tobb.org.tr

Bilgi İçin: M. Mustafa FİNDİKOĞLU - Tel : 0312 218 2499 - E-Posta : mustafa.findikoglu@tobb.org.tr

**YAPI MÜTEAHHİTLERİNİN SINIFLANDIRILMASI VE KAYITLARININ TUTULMASI
HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK
TASLAĞI**

GENEL GEREKÇE

Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmeliğin 13/(2)-a maddesinde birim maliyet sınıfları belirtilen II-B(4), II-C, III-A(11) ve B(1), IV-A(10), tek katlı I-B(4) ve III-A(6) grubu yapılar için grup yeterliliği aranılmadığından, hangi bir yetki belge grubu kullanılarak bu yapıların üstlenilmesi mümkün bulunmaktadır.

Diğer yandan 31.01.2025 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş olan Mimarlık ve Mühendislik Hizmet Bedellerinin Hesabında Kullanılacak 2025 Yılı Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri Hakkında Tebliğde önceki tebliğlerde bulunan yapıların sınıf, grup ve alt sıra numaraları değiştirilmek suretiyle aynı nitelikteki yapılar bir araya toplanmış ve bazı yeni yapı sınıflarına yer verilmiştir. Başka bir ifade ile bir yapının önceki tebliğlerde bulunduğu sınıf, grup ve alt sırası yeni tebliğde niteliği farklı olan başka bir yapının sınıf grup ve sırasına karşılık gelecek şekilde düzenlenmiştir.

Dolayısıyla, yukarıda belirtilen yapılara özgü hükümlerinin aynen devam edebilmesi için söz konusu bu yapı sınıf ve grupların, niteliklerine uygun olarak yeni tebliğden karşılıkları ile değiştirilmesi amacıyla Yönetmeliğin değişikliğine ihtiyaç duyulmuştur.

Ayrıca Taslakta, sektör talepleri ve uygulamada karşılaşılan ihtiyaçlar göz önüne alınarak bazı değişikliklere yer verilmiştir.

GÖRÜŞ FORMU*

Görüş Bildiren Kurum:

Taslağın Geneli Üzerindeki Görüş ve Değerlendirme		
Mevcut Metin	Taslak Metin	Öneri/Teklif Metni
Değerlendirme		
Değerlendirme		
Değerlendirme		
Değerlendirme		

NOT: Mevcut metin ve taslak metin sütunları karşılaştırma cetveli ile aynı renk ve biçimde oluşturulur. Teklif metni ile yapılacak değişiklikler ise farklı renkte gösterilir.

**YAPI MÜTEAHHİTLERİNİN SINIFLANDIRILMASI VE KAYITLARININ TUTULMASI HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK TASLAĞI KARŞILAŞTIRMA CETVELİ**

GENEL GEREKÇE

Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmelik 02.03.2019 tarihli ve 30702 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur.

MADDE 1 – 2/3/2019 tarihli ve 30702 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MEVCUT METİN	TASLAK METİN
Tanımlar ve kısaltmalar MADDE 4 - g) (Değişik:RG-26/12/2024-32764) ŞANTIYE-M: Müteahhitlik yetki belgesi kayıtlarının elektronik ortamda tutulduğu, Bakanlık bünyesinde işletilen, Müteahhitlik ve Şantiye Şefliği Bilişim Sistemini,	Tanımlar ve kısaltmalar MADDE 1- g) Şantiye-M: Müteahhitlik yetki belgesi, şantiye şefleri ve yapı ustalarının kayıtlarının elektronik ortamda tutulduğu, Bakanlık bünyesinde işletilen, Müteahhitlik, Şantiye Şefliği ve Yetki Belgeli Yapı Ustaları Bilişim Sistemini,
Gerekçe:	

MADDE 2 – 2/3/2019 tarihli ve 30702 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yapı Mütcahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.	
MEVCUT METİN	TASLAK METİN
Mesleki ve teknik yeterlik MADDE 5 - 	Mesleki ve teknik yeterlik MADDE 2 - (14) 6102 sayılı Kanun’un 159’uncu maddesi uyarınca yapılan şirket bölünmesi suretiyle yetki belgesi grubu devredilemez; ancak bölünen şirketin ciro ve bilanço değerleri ile iş deneyim belgeleri 28 inci madde kapsamında ilgili esaslara göre değerlendirilir.
Gerekçe:	

MADDE 3 – 2/3/2019 tarihli ve 30702 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yapı Mütahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddenin (ç) bendine aşağıdaki cümle eklenmiştir.

MEVCUT METİN	TASLAK METİN
Mesleki ve teknik yeterlik MADDE 13 - (2) İş deneyim belgelerinin değerlendirilmesinde aşağıdaki hususlar esas alınır: a) (Değişik:RG-3/10/2020-31263) Gerçek ve tüzel kişilerin yapım işlerinde benzer iş grupları listesinin “(B) Üst yapı(Bina) işleri” başlığı altındaki I. Grup, II. Grup ve III. Grup kapsamında yaptığı işlerle ilgili olarak deneyimini gösteren; iş bitirme belgeleri, iş durum belgeleri, iş denetleme belgeleri ve iş yönetme belgeleri, iş deneyimi olarak kabul edilir. Mimarlık ve mühendislik hizmet bedellerinin hesabına esas yapı yaklaşık birim maliyetleri listesinde II-B(4), II-C, III-A(11) ve B(1), IV-A(10) grubu (Ek ibare:RG-14/11/2023-32369) ile tek katlı I-B(4) ve III-A(6) grubu yapılar (Değişik ibare:RG-5/8/2021-31559) 16 ncı maddenin dokuzuncu fıkrasına göre değerlendirilir. Mezuniyet belgeleri bakımından inşaat mühendisliği ve mimarlık bölümleri benzer iş grubuna denk sayılır. ç) Şahıs şirketi ortaklarının (komandit şirketin komanditer ortağı hariç) şirketten ayrılmaları halinde, şirket adına düzenlenmiş olan iş bitirme belgesi ayrılan ortakların hisseleri oranında şahsi iş deneyimi olarak değerlendirilir. Bu belgelerin şirket adına kullanılmasında belge tutarı değerlendirilirken ayrılan ortakların hisselerine isabet eden tutar belge toplamından düşülür.	Mesleki ve teknik yeterlik MADDE 3 – (2) İş deneyim belgelerinin değerlendirilmesinde aşağıdaki hususlar esas alınır: a) Gerçek ve tüzel kişilerin yapım işlerinde benzer iş grupları listesinin “(B) Üst yapı (Bina) işleri” başlığı altındaki I. Grup, II. Grup ve III. Grup kapsamında yaptığı işlerle ilgili olarak deneyimini gösteren; iş bitirme belgeleri, iş durum belgeleri, iş denetleme belgeleri ve iş yönetme belgeleri, iş deneyimi olarak kabul edilir. Mimarlık ve mühendislik hizmet bedellerinin hesabına esas yapı yaklaşık birim maliyetleri listesinde <u>I-B(3), II-A(5), II-B(2) ve B(4), II-C(5), III-B(16) ve B(17), IV-A(17) grubu ile tek katlı II-A(2) ve III-A(12) grubu yapılar 16 ncı maddenin dokuzuncu fıkrasına göre değerlendirilir.</u> Mezuniyet belgeleri bakımından inşaat mühendisliği ve mimarlık bölümleri benzer iş grubuna denk sayılır. ç) Şahıs şirketi ortaklarının (komandit şirketin komanditer ortağı hariç) şirketten ayrılmaları halinde, şirket adına düzenlenmiş olan iş bitirme belgesi ayrılan ortakların hisseleri oranında şahsi iş deneyimi olarak değerlendirilir. Bu belgelerin şirket adına kullanılmasında belge tutarı değerlendirilirken ayrılan ortakların hisselerine isabet eden tutar belge toplamından düşülür. <u>Bu şekilde belge kullanılabilmesi için, belgesi kullanılan kişinin belgesini kullandığı tüzel kişiliğin en az bir yıldır yarısından fazla hissesine sahip olması ve bu sürede yapım işlerinin yürütülmesi konusunda temsile ve yönetime yetkili olması, belge geçerlilik süresi sonuna kadar bu şartların muhafaza edilmesi zorunludur.</u>

Gerekçe:	
MADDE 4 – 2/3/2019 tarihli ve 30702 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (ç) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, önceki (ç) bendi (d) bendi olarak teselsül ettirilmiş ve aynı maddenin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.	
MEVCUT METİN	TASLAK METİN
Yetki belgesi grupları ve kullanımı MADDE 14 - (3) (Değişik:RG-3/10/2020-31263) Bu Yönetmelik kapsamında yetki belgesi grubu sahibi yapı müteahhitlerinden; ç) A grubu için bir kısıtlama uygulanmaz. (6) Birim maliyet sınıflarında yer almayan yapılar ile yapı yaklaşık maliyeti birim maliyet kullanılarak belirlenmesi uygun olmayan onarım, güçlendirme ve benzeri işlerin maliyeti, yapının metraja dayalı maliyeti üzerinden belirlenir.	Yetki belgesi grupları ve kullanımı MADDE 4 – (3) (Değişik:RG-3/10/2020-31263) Bu Yönetmelik kapsamında yetki belgesi grubu sahibi yapı müteahhitlerinden; (ç) Beşinci maddenin üçüncü fıkrasının (c) bendine göre belge alanlar, yapı yaklaşık maliyeti, E1 belge grubunun gerektirdiği asgari iş deneyimini geçmeyen yapım işlerini, (d) A grubu için bir kısıtlama uygulanmaz. (6) Yetki belge grubuna tabi olarak başlanarak yapımı devam eden yapılar hariç olmak üzere mevcut yapıların tadilat, onarım, güçlendirme ve benzeri işleri herhangi bir yetki belge grubu kullanılarak yeterlik aranmaksızın üstlenilebilir.
Gerekçe:	
MADDE 5 – 2/3/2019 tarihli ve 30702 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin beşinci fıkrası ve dokuzuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.	
MEVCUT METİN	TASLAK METİN
Yetki belgesi grubunun tespiti MADDE 16 -	Yetki belgesi grubunun tespiti

(5) 6 ncı maddenin beşinci fıkrasına göre veya mevzuatı gereği sözleşme şartı aranmayan işlerden alınan yapı kullanma izin belgeleri, 28 inci maddedeki atıflar kapsamında kat ve/veya arsa karşılığı inşaat işlerine ilişkin iş deneyim tutarının hesabı ile aynı usule göre değerlendirilir. (Ek cümle:RG-3/10/2020-31263) 4734 sayılı Kanun kapsamı dışında kalan kamu tüzel kişiliklerine ait işlerden geçici kabulü yapılmış olanların sözleşme bedeli de (bedel içermeyen sözleşmelerle yapılan işlerin yapı yaklaşık maliyeti) bu usule göre değerlendirilir. Bu fıkra göre yapılacak uygulamalarda işin ilgisine göre ilk sözleşme bedelinin veya yapı yaklaşık maliyetinin en az %80'inin sözleşmesinde, ilgili İdarece onaylı yapı ruhsatı ve/veya yapı kullanmaizin belgesinde/geçici kabul belgesinde belirtilen müteahhit tarafından yapıldığının yapı ruhsatı, ilgili sigorta müdürlüğünden onaylı iş yeri bildirgesi ve fatura örnekleri gibi diğer ilgili belgelerle de doğrulanması gerekir.

...

9) (Ek:RG-5/8/2021-31559) 13 üncü maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde birim maliyet sınıfları belirtilen yapım işleri herhangi bir yetki belge grubu kullanılarak yeterlik aranmaksızın üstlenilebilir ve bunlardan II-C(2), III-A(11), III-B(1) ve IV-A(10) grubu (Ek ibare:RG-14/11/2023-32369) ile tek katlı I-B(4) ve III-A(6) grubu yapım işlerinden elde edilmiş iş deneyim belgeleri kullanılabilir. Ancak yeterlik değerlendirmesinde hesaba katılacak iş deneyim miktarı, yapı ruhsatının düzenlendiği tarihte belge sahibinin yetki belge grubunun üstlenebileceği azami iş miktarını geçemez. 2/12/2019 tarihinden önce gerçekleştirilmiş bu tür işlerden elde edilmiş iş deneyim belgeleri ise %20 oranında değerlendirilir.

MADDE 5 –

(5) 6 ncı maddenin beşinci fıkrasına göre veya mevzuatı gereği alınan yapı kullanma izin belgeleri, [izin belgesinde yer alan yapı sahibinin ticaret ünvanına bakılmaksızın](#), 28 inci maddedeki atıflar kapsamında kat ve/veya arsa karşılığı inşaat işlerine ilişkin iş deneyim tutarının hesabı ile aynı usule göre değerlendirilir. 4734 sayılı Kanun kapsamı dışında kalan kamu tüzel kişiliklerine ait işlerden geçici kabulü yapılmış olanların sözleşme bedeli de (bedel içermeyen sözleşmelerle yapılan işlerin yapı yaklaşık maliyeti) bu usule göre değerlendirilir. Bu fıkra göre yapılacak uygulamalarda işin ilgisine göre ilk sözleşme bedelinin veya yapı yaklaşık maliyetinin en az %80'inin sözleşmesinde, ilgili İdarece onaylı yapı ruhsatı ve/veya yapı kullanma izin belgesinde/geçici kabul belgesinde belirtilen müteahhit tarafından yapıldığının yapı ruhsatı, ilgili sigorta müdürlüğünden onaylı iş yeri bildirgesi ve fatura örnekleri gibi diğer ilgili belgelerle de doğrulanması gerekir.

....

9) 13 üncü maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde birim maliyet sınıfları belirtilen yapım işleri herhangi bir yetki belge grubu kullanılarak yeterlik aranmaksızın üstlenilebilir ve bunlardan [II-C\(5\), III-B\(16\) ve B\(17\), II-A\(5\), IV-A\(17\) ile tek katlı II-A\(2\) ve III-A\(12\) grubu](#) yapım işlerinden elde edilmiş iş deneyim belgeleri kullanılabilir. Ancak yeterlik değerlendirmesinde hesaba katılacak iş deneyim miktarı, yapı ruhsatının düzenlendiği tarihte belge sahibinin yetki belge grubunun üstlenebileceği azami iş miktarını geçemez. 2/12/2019 tarihinden önce gerçekleştirilmiş bu tür işlerden elde edilmiş iş deneyim belgeleri ise %20 oranında değerlendirilir.

Gerekçe:

MADDE 6 – 2/3/2019 tarihli ve 30702 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yapı Mütahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmeliğin 22 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MEVCUT METİN	TASLAK METİN
İptal işlemleri MADDE 22 – (1) (Değişik:RG-5/8/2021-31559) İdaresince, EK-11’de yer alan Form ile Müdürlüğe bildirilen yetki belgesi numarası iptal ve iptalin kaldırılması teklifleri belge komisyonunca incelenerek on beş iş günü içinde Yapı Mütahhitleri İl Yetki Belge Komisyonu Yetki Belge Numarası İptal Formuna (EK-10) uygun olarak karara bağlanır. İptale dair belgelerdeki eksikliklerin ilgili idaresince tamamlanması sağlanır. Nihai kararlar İl Müdürünce onaylanmasından sonra (Değişik ibare:RG-26/12/2024-32764) ŞANTIYE-M üzerinden sicil kaydı gerçekleştirilir ve 27 nci maddeye uygun olarak müteahhide bildirilir.	İptal işlemleri MADDE 6 – (1) İdaresince, EK-11’de yer alan Form ile Müdürlüğe bildirilen yetki belgesi numarası iptal ve iptalin kaldırılması teklifleri İl Yetki Belge Komisyonu tarafından incelenerek on beş iş günü içinde Yapı Mütahhitleri İl Yetki Belge Komisyonu Yetki Belge Numarası İptal/İptal Kaldırma Raporuna (EK-10) uygun olarak işlem tesis edilir. İptale dair belgelerdeki eksikliklerin ilgili idaresince tamamlanması sağlanır. Nihai Raporun İl Müdürünce onaylanmasından sonra Rapora istinaden Bakanlık tarafından alınacak yetki belgesi iptaline dair Karar, Komisyon tarafından Şantiyem-M sistemine işlenerek sicil kaydı gerçekleştirilir ve 27 nci maddeye uygun olarak müteahhide bildirilir.

Gerekçe:

MADDE 7 – 2/3/2019 tarihli ve 30702 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yapı Mütahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmeliğin 28 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MEVCUT METİN	TASLAK METİN
Atıflar MADDE 28 – (1) Bu Yönetmelikte tanım veya açıklama getirilmemekle birlikte atıfta bulunulan “iş deneyim belgesi”, “iş deneyim belge tutarlarının	Atıflar MADDE 7 – (1) Bu Yönetmelikte tanım veya açıklama getirilmemekle birlikte atıfta bulunulan “iş deneyim belgesi”, “iş deneyim belge tutarlarının değerlendirilmesi”, “belge tutarlarının güncellenmesi”, (Mülga ibare:RG-

değerlendirilmesi”, “belge tutarlarının güncellenmesi”, (Mülga ibare:RG-3/10/2020-31263) (...) “bilanço”, (Ek ibare:RG-5/8/2021-31559) “teminat”, “yapım”, “yıkım” “ciro”, (Mülga ibare:RG26/12/2024-32764) “yapım işlerinde benzer iş grupları” ve “ortak girişim” gibi hususlarda 4734 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatında belirtilen ve bu Yönetmeliğe aykırılık teşkil etmeyen usul ve esaslara uyulur. Bu Yönetmelik kapsamındaki başvurularda, belirtilen mevzuatta geçen “ilk ilan veya davet tarihi” ile “ihale tarihi” ibareleri ilgisine göre “başvuru tarihi”; “teklif sahibi” ibaresi “başvuru sahibi” olarak uygulanır.	3/10/2020-31263) (...) “bilanço”, (Ek ibare:RG-5/8/2021-31559) “teminat”, “yapım”, “yıkım” “ciro”, (Mülga ibare:RG-26/12/2024-32764) “yapım işlerinde benzer iş grupları”, “ortak girişim” ve “ şirket bölünmesi ” gibi hususlarda 4734 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatında belirtilen ve bu Yönetmeliğe aykırılık teşkil etmeyen usul ve esaslara uyulur. Bu Yönetmelik kapsamındaki başvurularda, belirtilen mevzuatta geçen “ilk ilan veya davet tarihi” ile “ihale tarihi” ibareleri ilgisine göre “başvuru tarihi”; “teklif sahibi” ibaresi “başvuru sahibi” olarak uygulanır.
--	---

Gerekçe:

MADDE 8 – 2/3/2019 tarihli ve 30702 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmeliğin geçici 5 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MEVCUT METİN**TASLAK METİN****Tek iş uygulaması****GEÇİCİ MADDE 5- (Ek:RG-26/12/2024-32764)**

(2) 6/2/2023 tarihinde vuku bulan depremler dolayısıyla genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde, 5 inci maddenin ikinci fıkrasına göre yapılacak uygulamalarda ~~31/12/2025~~ tarihine kadar; gördüğü hasar sebebiyle yıkılarak yeniden yapılacak veya ıslah edilecek binalar için tek parselde her bir malik için geçici yetki belge numarası verilebilir.

Tek iş uygulaması

MADDE 8- (2) 6/2/2023 tarihinde vuku bulan depremler dolayısıyla genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde, 5 inci maddenin ikinci fıkrasına göre yapılacak uygulamalarda **31/12/2027** tarihine kadar; gördüğü hasar sebebiyle yıkılarak yeniden yapılacak veya ıslah edilecek binalar için tek parselde her bir malik için geçici yetki belge numarası verilebilir.

Gerekçe:

MADDE 9 – 2/3/2019 tarihli ve 30702 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmeliğe aşağıdaki Geçici 6. madde eklenmiştir.

MEVCUT METİN	TASLAK METİN
...	Geçiş hükümleri MADDE 9 – GEÇİCİ MADDE 6- (1) Geçici 2 nci maddenin ikinci fıkrası ve Geçici 3 üncü maddenin birinci fıkrasında belirtilen nitelikteki iş deneyimleri 31/12/2025 (bu tarih dâhil) tarihine kadar bu Yönetmelik kapsamında kullanılabilir. Bu madde veya sayılan fıkralar kapsamında grup belirlenmesinde iş deneyimi olarak kullanılan belgeler, 16 ncı maddenin ikinci fıkrasında belirlenen süre kısıtlarına uygun olmak koşuluyla, 19 uncu maddeye göre yapılacak yenileme işlemlerinde de kullanılabilir. (2) Bu Yönetmeliğin 4 üncü maddesi ile değiştirilen Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (ç) bendi hükmü, bu bendin yürürlük tarihinden önce Yönetmeliğin beşinci maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendine göre belge alanlar için uygulanmaz.

Gerekçe:

MADDE 10 – 2/3/2019 tarihli ve 30702 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmeliğe aşağıdaki Geçici 7. madde eklenmiştir.

MEVCUT METİN	TASLAK METİN
...	Yapı sınıfı değişikliği MADDE 10- GEÇİCİ MADDE 7 – (1) 31/1/2025 tarihinden önce yapı

	müteahhitliği üstlenilmiş işlerin yapı sınıfları hakkında, üstlenilebilecek işler bakımından değişiklik meydana getirmeyen uygulamalarda; belirlendiği yılın yapı sınıf ve grubuna göre işlem yapılır.
Gerekçe:	
MADDE 11- Aynı Yönetmeliğin ekinde yer alan EK-10 değiştirilmiştir.	
Gerekçe:	
MADDE 12– Bu Yönetmeliğin 4 üncü maddesi ile Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının değiştirilen (ç) bendi 01/01/2026 tarihinde, diğer madde hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	
Gerekçe:	
MADDE 13– Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı yürütür.	
Gerekçe:	

EK-10

..... ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL MÜDÜRLÜĞÜ
YAPI MÜTEAHHİTLERİ İL YETKİ BELGE KOMİSYONU
YETKİ BELGE NUMARASI İPTAL/İPTAL KALDIRMA RAPORU

Yetki Belge Numarası İptal Edilen Kişinin Adı ve Soyadı/Ticaret Unvanı	
Vergi Kimlik Numarası	
Yapı Müteahhitliği Yetki Belge Numarası	

Yetki belge numarası iptaline konu edilen yapının adresi:

İl:	İlçe:	Mahalle:	Pafta no:	Ada no:	Parsel no:
-----	-------	----------	-----------	---------	------------

Yetki belge numarası; İptali uygulanacak/Tahsis edilmeyecek olanlar				
Sıra No	Adı Soyadı	T.C. Kimlik No	Varsa Yetki Belge Numarası	Varsa Vergi Kimlik Numarası
1)				
2)				
3)				
4)				
..)				
Not: Gerçek/tüzel kişilerle birlikte Yönetmeliğin 23 üncü maddesi gereğince, varsa yetki belge numarası ayrıca iptal edilecek/numara tahsis edilmeyecek kişiler bu tabloya işlenecektir.				

Yetki Belge Numarası/Grubu iptaline ilişkin açıklama	Yukarıda bilgileri yazılanlar hakkında; fiilleri sebebiyle, İl Yetki Belge Komisyonumuzca yıl süreyle yetki belge numarası/grubu iptal/iptal kaldırma uygun görülerek Bakanlık onayına sunulmasına karar verilmiştir.
--	--

YETKİ BELGE KOMİSYONU

BAŞKAN
Adı SOYADI

İmza

ÜYE
Adı SOYADI

İmza

ÜYE
Adı SOYADI

İmza

UYGUNDUR
...../...../20....İmza
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ

AÇIKLAMALAR

- 1- Yetki Belge Numarası/Grubu iptal edilen gerçek/tüzel kişinin iptal gerekçesine ve şirket tipine göre şirket müdürü, yönetim kurulu üyeleri ve ortaklarına ait varsa yetki belge numaraları iptal edilecektir. Numaranın bulunmaması halinde de bu kişiler ilgili sütuna kaydedilecek, bunların numara iptal süresince yeni bir belge numarası alması engellenmek üzere Şantiye-M kayıtları oluşturulacaktır.
- 2- İlgili kişilerin Türkiye Ticaret Sicili Gazetesine göre yetki belge numarası iptalinin gerçekleşmesi ile ilgili güncel kişiler olmasına ve tebligat hükümlerine uyulmasına dikkat edilecektir.

+YAPI MÜTEAHHİTLERİNİN SINIFLANDIRILMASI VE KAYITLARININ TUTULMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; plân, fen, sanat, sağlık, çevre şartlarına ve standartlara uygun yapı inşa edilmesine yönelik yapım faaliyet ve süreçlerinin takibini sağlamak üzere, yapı müteahhitlerinin ekonomik, mali, mesleki ve teknik yeterliklerine göre sınıflandırılarak yetki belgesi numarası verilmesine, kayıtlarının tutulmasına, belge numaralarının veya gruplarının iptaline ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; yapı ruhsatına tâbi her türlü yapım işinde, yapı müteahhitliğini üstlenecek olan gerçek ve tüzel kişileri kapsar.

(2) Bu Yönetmelikte tarif edilen sınıflandırma koşulları 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki işler ile bu Kanunda istisna tutulan işleri; 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamındaki mevzuata göre yürütülen yapım işlerini (**Ek ibare:RG-3/10/2020-31263**) ve 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa tabi olup ortaklarından en az birinin kamu kurum ve kuruluşu niteliğinde tüzel kişi olduğu ve ortaklık sermayesine en az %20 oranında iştirak ettiği kuruluşların yaptırdıkları yapım işlerini kapsamaz.

(3) 31/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun uyarınca yapılacak uygulamalara ilişkin hükümler saklıdır.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun 28 inci maddesinin sekizinci fıkrası, 42 nci ve 44 üncü maddeleri ile 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 107 nci maddesinin birinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) (**Değişik:RG-3/2/2022-31739**) Bakanlık: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı,

b) İdare: Yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesi verme yetkisine sahip idareleri,

c) İl Müteahhitlik Yetki Belge Komisyonu (Belge Komisyonu): Yetki belge numarası işlemlerini yürütmek üzere Müdürlük bünyesinde oluşturulan yetki belgesi komisyonunu,

ç) İtiraz komisyonu: Yetki belge numarası işlemlerine yönelik yapılacak itirazları incelemek ve karara bağlamak üzere Bakanlık bünyesinde oluşturulan komisyonu,

d) Kanun: 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununu,

e) (**Değişik:RG-3/2/2022-31739**) Müdürlük: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünü,

f) Toplu yapı: 23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunun 66 ncı ve 68 inci maddelerinde tanımlanan yapıyı,

g) (**Değişik:RG-26/12/2024-32764**) ~~ŞANTIYE-M: Müteahhitlik yetki belgesi kayıtlarının elektronik ortamda tutulduğu, Bakanlık bünyesinde işletilen, Müteahhitlik ve Şantiye Şefliği Bilişim Sistemini,~~

(g) Şantiye-M: Müteahhitlik yetki belgesi, şantiye şefleri ve yapı ustalarının kayıtlarının elektronik ortamda tutulduğu, Bakanlık bünyesinde işletilen, Müteahhitlik, Şantiye Şefliği ve Yetki Belgeli Yapı Ustaları Bilişim Sistemini,

ğ) Yapı yaklaşık maliyeti: Binalarda, Bakanlıkça her yıl yayımlanan mimarlık ve mühendislik hizmet bedellerinin hesabına esas yapı yaklaşık birim maliyetleri ile yapı inşaat alanının çarpımından elde edilen bedeli,

h) Yeterlik: Başvuru sahibinin bu Yönetmeliğe göre ekonomik, mali, mesleki ve teknik yönlerden yapım konusu işleri yapabilme kapasitesine sahip olma durumunu,

ı) Yetki belgesi grubu: Bu Yönetmelik uyarınca yapı müteahhitlerinin yeterli seviyelerini belirlemek üzere, yapılan sınıflandırma sonucu tespit edilen grubu,

i) Yetki belgesi numarası: Bu Yönetmelik uyarınca yapı müteahhitlerinin kayıt altına alınmasına ve yapı müteahhitliği faaliyetlerinin takibine esas olmak üzere elektronik ortamda kaydedilen ve **(Değişik ibare:RG-26/12/2024-32764) ŞANTIYE-M** üzerinden erişilebilen numarayı,

j) Yetki belgeli usta: Mesleki Yeterlilik Kurumu Mesleki Yeterlilik Belgeleri, 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununa göre ustalık belgesi almış olanlar ile Millî Eğitim Bakanlığına bağlı meslekî ve teknik eğitim okullarından mezun olup, diplomalarında veya ustalık belgelerinde belirtilen bölüm, alan ve dallarda çalışanları,

k) **(Ek:RG-3/10/2020-31263)** Yapı sınır bedeli: Belge grubu tespitine esas olmak üzere, Bakanlıkça her yıl yayımlanan mimarlık ve mühendislik hizmet bedellerinin hesabına esas yapı sınıflarından III. ve IV. sınıf yapı gruplarının yaklaşık birim maliyetlerinin ortalamasının 45.000 katı (diploma için 250 katı) alınmak suretiyle elde edilen bedeli, ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte belirtilmeyen tanımlar için 28 inci maddede yapılan atıflar ve ilgili diğer mevzuatta belirtilenler geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Uygulanacak ilke ve kurallar

MADDE 5 – (1) Yapı ruhsatına tâbi bütün yapıların gerçek veya tüzel kişiliği haiz bir yapı müteahhidinin veyahut bunların oluşturacağı ortak girişimin sorumluluğu altında inşâ edilmesi; her müteahhidin yetki belgesi numarası alması esastır. Bu numaranın yapı ruhsatında, yapı kullanma izin belgesinde ve yapım işleri sözleşmelerinde kullanılması zorunludur.

(2) Tek parselde bir bodrum katı dışında, en çok iki katlı ve toplam yapı inşaat alanı 500 metrekaresi geçmeyen yapılarda; yapı müteahhitliğine ilişkin bütün sorumlulukları üstlenmek şartıyla parsel maliki kendi yapısını inşa edebilir. Bu durumdaki yapılar için ayrıca yapı müteahhidi aranmaz. Sadece o yapım işinde kullanılmak ve beş yıl içinde bir defaya **(Mülga ibare:RG-29/12/2022-32058)** mahsus olmak üzere, yapı sahibine geçici yetki belgesi numarası verilir. Yapı sahibinin aynı zamanda yapı müteahhitliğini üstlendiği durumlarda sözleşme şartı aranmaz.

(3) Yapı müteahhitliğine ilişkin bütün sorumlulukları üstlenmek şartıyla kendilerine ait yapıları inşa etmek üzere;

a) **(Değişik:RG-3/10/2020-31263)** Konut harici yapıları inşa etmek üzere, bir ticari işletme işleten vakıf ve derneklere; 6306 sayılı Kanun veya 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 73 üncü maddesi kapsamındaki yapıları veyahut kendilerine ait yapıları inşa etmek üzere, kendi kuruluş kanunları gereğince özel hukuk hükümlerine göre yönetilmek veya ticari şekilde işletilmek üzere kamu tüzel kişileri tarafından kurulan kurum ve kuruluşlara; 20/8/2016 tarihli ve 6745 sayılı Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında proje bazında destek alan işler için yapı sahibine veya müteahhidine,

b) İl özel idaresi, belediye, köy ve diğer kamu tüzel kişilerine ait ticari işletmelere,

c) Ana sözleşmelerinde kendi yapılarını inşa edebileceklerine dair aykırı hüküm bulunmamak ve işletme konusu gösterilmek şartıyla **(Ek ibare:RG-3/10/2020-31263)**

13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendi kapsamındaki yapı kooperatiflerine,

ç) İskan dışı alanlarda yapılacak entegre tesis niteliğinde olmayan ve imar planı gerektirmeyen tarımsal amaçlı seralar için yapı sahibine,

d) **(Ek:RG-5/8/2021-31559)** 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu kapsamındaki yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve altyapısını işleten şirketler tarafından elektronik haberleşme istasyonlarının kurulumuna mahsus kule ve direklerle bunlara ait zorunlu altyapı unsurları için yapı sahibine veya işletmeciye veyahut müteahhidine,

e) **(Ek:RG-13/11/2021-31658)** Uluslararası kuruluşların veya yabancı devletlerin ülkemizde yerleşik diplomatik ve konsüler temsilciliklerinin; hizmet binalarının, misyon şefinin kullanacağı resmi konut binalarının ve diplomatik veya konsüler statüyü haiz yabancı personelin kullanacağı lojmanlar gibi binaların inşasında, Dışişleri Bakanlığının olumlu görüş bildirmesi halinde, bir defalığına ve sadece o inşaata mahsus olmak üzere yapı sahibine veya müteahhidine,

geçici grup yetki belgesi numarası verilir.

(4) Yetki belgesi numaraları, geçici grup hariç, başvuru sahibinin ekonomik, mali, mesleki ve teknik yeterlikleri esas alınarak yapılacak sınıflandırmaya göre uygun grup atanmak suretiyle oluşturulur.

(5) Yapı müteahhitliğinin ortak girişimce üstlenilmesi halinde, her bir ortağın Müdürlükten ayrı ayrı yetki belge numarası almış olması ve ortaklarca tüm ortaklık adına yeni bir yetki belgesi numarası alınması zorunludur.

(6) Şahıs veya sermaye şirketlerinin 13/1/2011 tarihli ve **(Değişik ibare:RG-21/9/2019-30895)** 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa göre nev'i veya unvan değiştirmeleri halinde, değişiklikten önce bildirim yükümlülüğü dâhilinde sahip olunan güncel yeterlik belgeleri nev'i veya unvan değiştirilmiş şirket tarafından kullanılabilir. Bu durumda olan şirketlere, önceki grup ve yetki belge numaraları tahsis edilir.

(7) Başvurularda yanıltıcı bilgi ve/veya belge verilmesi, yetki belge numarasının hataya sebebiyet verecek şekilde kullanımı ile ilgili olarak Müdürlüğe bilgi iletilmesi halinde, Müdürlük tarafından derhal araştırma yapılarak gereken önlemler alınır.

(8) Yetki belgesi numarası veya grubu iptal edilen yapı müteahhidi, yapı ruhsatı alınmış mevcut işleri tamamlamanın dışında, iptal süresince bu Yönetmelik kapsamında yeni yapım işi üstlenemez. **(Ek cümle:RG-5/8/2021-31559)** Ancak 20 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) veya (c) bentlerine veyahut başvuru sahibinin kusuru sebebiyle (b) bendine göre iptal edilen bir yetki belge grubu ile yapı ruhsatı alınmış mevcut işler hakkında bu fıkra hükmü uygulanmaz.

(9) Yetki belgesi numarası başkası tarafından veya başkası adına kullanılamaz veyahut devredilemez.

(10) **(Ek:RG-5/8/2021-31559)** Devralma ya da yeni şirket kurma yoluyla birleşme durumunda tasfiyesiz sona eren şirket/şirketlere ya da işletmeler adına 11 inci maddeye uygun olarak alınan yetki belgesi grubu devralan ya da yeni kurulan şirket tarafından **(Ek ibare:RG-14/11/2023-32369)⁽³⁾** birleşmenin ticaret siciline tescilinden bir yıl sonra kullanılabilir.

(11) **(Ek:RG-5/8/2021-31559)** Yıkım işleri müteahhitliği için düzenlenecek yıkım ruhsatı, sözleşme, geçici müteahhitlik ve belge numarası ve grup tahsis/iptal işlemlerinde bu Yönetmelikte yapı müteahhitliği için belirtilen usul ve esaslar uygulanır. Yapım ve yıkım işleri belge grupları müteahhidin yetki belge numarasına ayrı ayrı tahsis edilir.

(12) **(Ek:RG-29/12/2022-32058)** 13/10/2021 tarihli ve 31627 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Binaların Yıkılması Hakkında Yönetmeliğe göre yıkım ruhsatı düzenlenip yıkım planı aranmayan yıkım işlerinde müteahhit aranmaz.

(13) **(Ek:RG-26/12/2024-32764)** Yapı müteahhitliğine ilişkin bütün sorumlulukları üstlenmek şartıyla, Kanunun 26 ncı maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki işlerden ilgili kurum marifetiyle yapılanlar için belge şartı aranmaz.

(14) 6102 sayılı Kanun'un 159'uncu maddesi uyarınca yapılan şirket bölünmesi suretiyle yetki belgesi grubu devredilemez; ancak bölünen şirketin ciro ve bilanço değerleri ile iş deneyim belgeleri 28 inci madde kapsamında ilgili esaslara göre değerlendirilir.

Yapı müteahhitliği

MADDE 6 – (1) Yapı müteahhidi; yapıyı, tesisatı ve malzemeleriyle birlikte ilgili mevzuata, uygulama imar planına, ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere, standartlara ve teknik şartnamelere uygun olarak inşa etmek, neden olduğu mevzuata aykırılığı gidermek mecburiyetindedir. Yapı müteahhidi, ilgili fenni mesullerin denetimi olmaksızın inşaat ve tesisatlarına ilişkin yapım işlerini sürdüremez, inşaat ve tesisat işlerinde yetki belgesi olmayan usta çalıştıramaz.

(2) Yapı müteahhidi, yapım işinin ruhsata ve ruhsat eki etüt ve projelere uygun olarak gerçekleştirilebilmesi için gerekli olan inşaat ve iş organizasyonunu sağlamak, mevzuatın öngördüğü her türlü tedbiri almak, uygulamak ve uygulatmaktan sorumludur.

(3) Yapı müteahhidi, 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda öngörülen iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için gerekli her türlü tedbiri almaktan sorumludur.

(4) Yapı müteahhidi, inşaat ve tesisat işlerinde şantiye şefi ve yetki belgeli usta çalıştırmak ve belgelerinin bir örneğini şantiye dosyasında bulundurmaktan sorumludur.

(5) Yapı müteahhidi, yapı sahibi ile yapım sözleşmesi yapmakla yükümlüdür. Yapı sahibinin aynı zamanda yapı müteahhidi olma koşullarını taşıdığı hallerde, başka bir yapı müteahhidi ile sözleşme şartı aranmaz.

Yetki belgesi numarası başvurusu yapamayacak olanlar

MADDE 7 – (1) Yetki belgesi numarası için başvuranlardan;

a) **(Değişik:RG-3/10/2020-31263)** İflas eden, işleri mahkeme tarafından yürütülen, iflası ilân edilen, alacaklılara karşı borçlarından dolayı mahkeme idaresi altında bulunan, ilgili mercilerce hileli iflas ettiğine karar verilen,

b) Başvuru tarihinden geriye doğru son üç yıl içerisinde kesinleşmiş yargı kararı ile tespit edilmek kaydıyla, yetki belgesi numarası kullandığı işlerde;

1) Hile, vaat, tehdit, nüfuz kullanma, çıkar sağlama, anlaşma, rüşvet suretiyle veya başka yollarla sözleşmeye ilişkin işlemlere fesat karıştıran veya buna teşebbüs eden,

2) Sahte belge düzenleyen, kullanan veya bunlara teşebbüs eden,

3) Hileli malzeme, araç veya usuller kullanan, fen ve sanat kurallarına aykırı imalat yapan,

gerçek veya tüzel kişilere yetki belgesi numarası tahsis edilmez, yetki belge numarası olanların belgesi iptal edilir.

(2) Başvuru sahibinin ticari işletme türüne bağlı olarak 23 üncü maddede sayılanların, birinci fıkradaki kısıtlama hükümleri kapsamına girmeleri halinde o ortaklık veya şirkete de yetki belgesi numarası tahsis edilmez, yetki belge numarası olanların yenileme işlemi yapılmaz.

Gizlilik ve sır saklama yükümlülüğü

MADDE 8 – (1) Müdürlük başvurulara ait bilgi ve belgelerin gizliliğini sağlayacak tedbirleri alır.

(2) Bakanlık ve Müdürlük personeli ile komisyon üyeleri, bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetleri dolayısıyla öğrendiği ve elde ettiği her türlü bilgi ve belgeyi yalnızca bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla kullanabilir. Bu bilgi ve belgeler hiçbir

şekilde ticari amaçla veya kendileri ya da başkalarının menfaatine kullanılamaz. İlgililerin sır saklama yükümlülükleri görevden ayrılımlarından sonra da devam eder.

(3) Komisyon üyeleri, kendilerini ve üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımları ile evlatlıklarını ve eşlerini ilgilendiren kararlarla ilgili toplantı ve oylamaya katılamaz.

İl Müteahhitlik Yetki Belge Komisyonu

MADDE 9 – (1) (Değişik:RG-5/8/2021-31559) Müdürlüklerde; yetki belge numarası verilmesi, belge grubunun belirlenmesi, yenilenmesi ve iptaline dair işlemler ile bu işlemlerle ilgili ilave bilgi, belge ve açıklama istenmesi, şikayet başvurularının incelenmesi yönünde kararlar alarak değerlendirmekle ve itirazın şikayet başvurularına karşı alınan itiraz komisyonu kararlarını yerine getirmekle görevli yeterli sayıda İl Müteahhitlik Yetki Belge Komisyonu kurulur.

(2) Müdürlük, birisi başkan olmak üzere, en az üç asıl ve tek sayıda kişiden oluşan bir veya daha fazla sayıdaki yetki belgesi komisyonunu, yedek üyeler de dâhil olmak üzere görevlendirir.

(3) Belge komisyonu üyelerinin en az biri mimar veya mühendis unvanlı teknik personel, birisi de muhasebe veya malî işlerden sorumlu personel arasından seçilir.

(4) Belge komisyonu üyeleri iki yıllığına görev yapar. Komisyon üyelerinin görev süresini tamamlaması esastır. Görevden alma nedeniyle veya süresi dolmadan herhangi bir sebeple boşalan komisyon üyeliklerine derhal yeniden görevlendirme yapılır.

(5) Belge komisyonları eksiksiz toplanır, kararlar çoğunlukla alınır. Çekimser oy kullanılamaz. Karşı oy kullanan komisyon üyeleri, gerekçesini komisyon kararına yazmak ve imzalamak zorundadır.

(6) Belge komisyonunca alınan kararlar ve düzenlenen tutanaklar, komisyon başkan ve üyelerinin adları, soyadları ve görev unvanları belirtilerek imzalanır.

İtiraz komisyonu

MADDE 10 – (1) Bakanlıkta, belge komisyonları tarafından alınan nihai kararlara ilişkin itirazları değerlendirmekle görevli bir itiraz komisyonu kurulur.

(2) Başvurular üzerine, itiraz komisyonu tarafından gerekçeli olarak karar alınır. Kararlar başvuru sahibine bildirilir. Bildirimde başvurunun uygun bulunmama gerekçesiyle birlikte karara karşı başvuru yolu, süresi ve merci hakkında bilgi verilir.

(3) Bakanlık, müteahhitlik hizmetlerinden sorumlu daire başkanının başkanlığında, idari, teknik veya hukuki uzmanlık sahibi en az üç asıl ve tek sayıda kişiden oluşan itiraz komisyonunu, yedek üyeler de dâhil olmak üzere görevlendirir.

(4) İtiraz komisyonu eksiksiz olarak toplanır ve kararları çoğunlukla alır. Çekimser oy kullanılamaz. Karşı oy kullanan komisyon üyeleri, gerekçesini komisyon kararına yazmak ve imzalamak zorundadır.

(5) İtiraz komisyonunca alınan kararlar ve düzenlenen tutanaklar, komisyon başkan ve üyelerinin adları, soyadları ve görev unvanları belirtilerek imzalanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yetki Belgesi Numarası Başvurusu ve Değerlendirme İşlemleri

Yetki belgesi numarası için başvuru

MADDE 11 – (1) Yetki belgesi numarası almak isteyen başvuru sahiplerinin, başvuru yapılan tarih itibarıyla en az bir ay süreyle geçerli olacak şekilde, aşağıda sayılan belgeleri kapalı zarf içerisinde Yapı Müteahhitliği Yetki Belgesi Numarası Başvuru Formu (Ek-1) ekinde Müdürlüğe sunmaları gerekir:

a) Gerçek kişi ise, kayıtlı olduğu ticaret ve/veya sanayi odasından başvuru yılı içinde alınmış kayıt belgesinin aslı veya Müdürlükçe ya da ilgili sicil memurluğunca tasdik edilmiş sureti ile **(Mülga ibare:RG-5/8/2021-31559)** imza beyannamesi,

b) Tüzel kişi olması halinde, ilgisine göre tüzel kişiliğin ortakları, üyeleri veya kurucuları ile tüzel kişiliğin yönetimindeki görevlileri belirten son durumu gösterir Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi, bu bilgilerin tamamının bir Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde bulunmaması halinde, bu bilgilerin tümünü göstermek üzere Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinin ilgili sayıları veya bu hususları gösteren belgeler ile tüzel kişiliğin **(Değişik ibare:RG-5/8/2021-31559)** imza beyannamesini,

c) Ekonomik ve mali yeterliğin sağlandığına ilişkin **(Mülga ibare:RG-21/9/2019-30895)** (...) serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavirce düzenlenen Ekonomik ve Mali Yeterlik Bildirim Formu (Ek-2),

ç) **(Değişik:RG-26/12/2024-32764)**⁽⁴⁾ Mali durumunu göstermek üzere Banka Referans Mektubu Bilgilerine Dair Beyan (EK-3) ve Teminat Mektubu (EK-3A),

d) Mesleki ve teknik yeterliğe ilişkin iş deneyimini gösteren belgeler ile ortalama yıllık usta iş gücü ve teknik personel yeterliğinin sağlandığına ilişkin **(Mülga ibare:RG-21/9/2019-30895)** (...) serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavirce düzenlenen Mesleki ve Teknik Yeterlik Bildirim Formu (Ek-4),

e) 7 nci maddede belirtilen hallerden herhangi birisi durumunda olunmadığına dair, standart formatta düzenlenen Sicil Durumu Beyannamesi (Ek-5).

(2) G **(Ek ibare:RG-3/10/2020-31263)** ve G1 grubu yetki belgesi numarası almak isteyenlerden, ekonomik ve mali yeterliklerden yalnızca **(Değişik ibare:RG-26/12/2024-32764)**⁽⁴⁾ banka referans mektubu bilgilerine dair beyan istenir. **(Mülga cümle:RG-3/10/2020-31263)** (...)

(3) H grubu yetki belgesi numarası almak isteyenlerden ekonomik, mali, mesleki ve teknik yeterlik belgeleri istenmez.

(4) Geçici grup yetki belgesi numarası almak isteyen yapı sahibi tacir olmayan gerçek kişiden yeterlik belgeleri ve meslek odasına kayıt belgesi istenmez. Ancak 5 inci maddenin üçüncü fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde sayılanlardan, birinci fıkranın (b) bendindeki belgeler ile mülkiyeti kanıtlayıcı belgeler ve başvuruyu imzalayanın başvuru yapmaya yetkili olduğuna dair belge istenir.

(5) Geçici grup yetki belgesi numarası başvurularında 7 nci madde uygulanmaz.

(6) Başvuruda sunulan belgelerin 28 inci maddede atıf yapılan mevzuatta yer alan belge sunum şekline ilişkin düzenlemelere uygun olması gerekir. Başvuruların dili Türkçe olup yabancı dilde düzenlenen belgelerin Türkçe tercüme asılları ile birlikte sunulması zorunludur.

(7) Yapı müteahhitleri tarafından bulundukları yetki belgesi grubundan farklı bir gruba yapılan başvurular, yeni başvuru olarak değerlendirilir.

(8) Ortak girişimler tarafından yapılan yetki belgesi numarası başvurularında; noter onaylı ortaklık sözleşmesi, başvuru formu ve ortaklığı oluşturan gerçek veya tüzel kişilerin her biri tarafından imzalanmış Ortak Girişim Beyannamesi (Ek-6) ve ilgisine göre birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerindeki belgelerin ayrı ayrı verilmesi zorunludur. Ortaklık adına yeni bir yetki belgesi numarası alınmasında, birinci fıkranın diğer bentlerinde sayılan belgeler istenmez.

(9) Yetki belge numarası almak için bir Müdürlüğe başvuranlar, başvurusu sonuçlandırılıncaya kadar bir başka Müdürlükten yeniden başvuru yapamaz. Başvurusu daha önce reddedilenlerin yeniden başvurması halinde, yapılacak değerlendirmelerde önceki kayıtları **(Değişik ibare:RG-26/12/2024-32764)** ŞANTIYE-M üzerinden kontrol edilerek karar verilir.

(10) Müdürlük/Belge komisyonu başvuru evrakında çelişki ve/veya yanlışlık olduğu kanaatine varırsa, başvuru sahibinden, ilgili kurum ve kuruluşlara başvurması suretiyle evrakta yer alan bilgilerin doğruluğunun teyit ettirilmesini isteyebilir.

(11) **(Ek:RG-29/12/2022-32058)** Bu Yönetmelik kapsamında yapılacak başvurular; gerekli altyapı oluşturulduğunda, aşağıda belirtilen esaslar dahilinde elektronik ortamda alınabilir:

a) **(Değişik ibare:RG-26/12/2024-32764)** ŞANTIYE-M üzerinden gerçekleştirilecek işlemlerde, işlem yapanlar tarafından “kullanıcı adı ve şifresi” veya “e-imza” ya da Bakanlıkça belirlenecek diğer kimlik doğrulaması yöntemlerinden biri kullanılır.

b) Başvuru sahiplerine ait, yetki belge numarası ve yeterliğe ilişkin bilgiler, ilgili kurum ve kuruluşların sistemlerinin veri paylaşımına imkân vermesi durumunda; Müdürlükler tarafından **(Değişik ibare:RG-26/12/2024-32764)** ŞANTIYE-M üzerinden sorgulanarak teyit edilir. Yapılan sorgulama sonucunda gerekli bilgiler **(Değişik ibare:RG-26/12/2024-32764)** ŞANTIYE-M'e aktarılır. Hangi bilgilerin sorgulanabileceği Bakanlık tarafından belirlenerek **(Değişik ibare:RG-26/12/2024-32764)** ŞANTIYE-M üzerinden duyurulur. Bu durumda, başvuru sahipleri tarafından bu bilgilere ilişkin belge sunulmaz.

c) **(Değişik ibare:RG-26/12/2024-32764)** ŞANTIYE-M'de kayıtlı gerçek ve tüzel kişiler ile ilgili olarak **(Değişik ibare:RG-26/12/2024-32764)** ŞANTIYE-M üzerinden elde edilen bilgiler, sadece sağlanma amacı ile sınırlı olarak kullanılır ve hiçbir şekilde üçüncü kişilere aktarılamaz.

ç) Başvuru sahiplerinin; mevzuatın uygulanması amacıyla **(Değişik ibare:RG-26/12/2024-32764)** ŞANTIYE-M üzerinden Bakanlıkça belirlenen yönlendirmelere uymaları ve istenen her türlü veri girişini eksiksiz, doğru ve güncel olarak yapmaları gerekir. İstenen veri girişlerinin eksik veya hatalı yapıldığının anlaşılması halinde; eksiklik veya hata giderilinceye kadar, başvuru sahiplerine yönelik olarak Bakanlık tarafından gerekli görülen kısıtlamalar yapılabilir.

d) **(Ek:RG-26/12/2024-32764)**⁽⁴⁾ Bakanlık, banka referans mektupları ile teminat mektuplarının 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre merkezi takas kuruluşu olarak faaliyet gösteren kuruluşlar dâhil, yetkilendirilmiş merkezi bir kuruluş nezdinde Bakanlık adına elektronik olarak saklanmasına yönelik zorunluluk getirebilir. Bu durumda, elektronik ortamda düzenlenen ilgili mektuba ilgili merkezi takas kuruluşu tarafından ayırt edici bir numara verilerek mektuba ilişkin bilgilerin ŞANTIYE-M'e aktarılması ve verilen ayırt edici numaranın başvuru sahibi tarafından başvuru dosyasında sunulması gerekir.

Ekonomik ve mali yeterlik

MADDE 12 – (1) Ekonomik ve mali yeterliğin sağlanması kapsamında bilanço, **(Değişik ibare:RG-26/12/2024-32764)**⁽⁴⁾ banka referans mektubu bilgilerine dair beyan ve iş hacmini gösteren belgeler sunulur.

(2) Başvurunun yapıldığı yıldan önceki yıla ait bilançoya göre;

a) Cari oranın (dönen varlıklar/kısa vadeli borçlar) en az **(Değişik ibare:RG-26/12/2024-32764)**⁽⁵⁾ 0,75,

b) Öz kaynak oranının (öz kaynaklar/toplam aktif) en az **(Değişik ibare:RG-26/12/2024-32764)**⁽⁵⁾ 0,15,

c) Kısa vadeli banka borçlarının öz kaynaklara oranının 0,75'ten küçük, olması gerekir. Bu kriterleri bir önceki yılda sağlayamayanlar, son üç yıla kadar olan yılların belgelerini sunabilirler. Bu takdirde belgeleri sunulan yılların parasal tutarlarının ortalaması üzerinden yeterlik kriterlerinin sağlanıp sağlanmadığına bakılır. Başvuru tarihi yılın ilk dört ayında olanlardan, bir önceki yıla ait belgelerini sunmayanlar, iki önceki yıla ait belgelerini sunabilirler. Bu belgelerde, yeterlik kriterini sağlayamayanlar ise iki önceki yılın belgeleri ile üç önceki ve dört önceki yılın belgelerini sunabilirler. Bu durumda, belgeleri sunulan yılların parasal tutarlarının ortalaması üzerinden yeterlik kriterlerinin sağlanıp sağlanmadığına bakılır.

(3) **(Değişik ibare:RG-26/12/2024-32764)**⁽⁴⁾ Banka referans mektubu bilgilerine dair beyan ile; başvuranın bankalar nezdindeki kullanılmamış nakdi veya gayrinakdi kredisi ya da

üzerinde kısıtlama bulunmayan mevduatının, başvuru yetki belgesi grubunda sunulması gereken asgari iş deneyim tutarının % 5'inden az olmadığı tevsik edilir.

(4) Sunulacak iş hacmini gösteren belgelere göre, başvuru yapılan yıldan önceki yıla ait; başvuru sahibinin iş hacmini gösteren toplam cirosu veya bu Yönetmelik kapsamındaki işlerle ilgili cirosunun başvuru yetki belgesi grubunda sunulması gereken asgari iş deneyim tutarının **(Değişik ibare:RG-5/8/2021-31559)** E ve E1 grubu için % 10'undan; daha üst gruplar için % 15'inden az olmaması gerekir. **(Ek cümle:RG-5/8/2021-31559)** Daha alt gruplar için ciro şartı aranmaz. Bu kriteri başvurunun yapıldığı yıldan önceki yıl için sağlayamayanlar, başvurunun yapıldığı yıldan önceki yıldan başlamak üzere birbirini takip eden son altı yıla kadarki belgelerini sunabilirler. Bu takdirde, belgeleri sunulan yılların parasal tutarlarının ortalaması üzerinden yeterlik kriterlerinin sağlanıp sağlanmadığına bakılır. **(Ek cümle:RG-3/10/2020-31263)** Sadece yapım işlerine ait ciro sunanların, başvuru yapılan yıldan önceki son üç yıl içerisinde herhangi bir yılda bu fıkra belirtilen iş hacminin %80'ini sağlamaları yeterlidir.

Mesleki ve teknik yeterlik

MADDE 13 – (1) Mesleki ve teknik yeterliğin sağlanması kapsamında iş deneyim belgeleri ve iş gücünü gösteren belgeler sunulur.

(2) İş deneyim belgelerinin değerlendirilmesinde aşağıdaki hususlar esas alınır:

a) **(Değişik:RG-3/10/2020-31263)** Gerçek ve tüzel kişilerin yapım işlerinde benzer iş grupları listesinin “(B) Üst yapı (Bina) işleri” başlığı altındaki I. Grup, II. Grup ve III. Grup kapsamında yaptığı işlerle ilgili olarak deneyimini gösteren; iş bitirme belgeleri, iş durum belgeleri, iş denetleme belgeleri ve iş yönetme belgeleri, iş deneyimi olarak kabul edilir. Mimarlık ve mühendislik hizmet bedellerinin hesabına esas yapı yaklaşık birim maliyetleri listesinde ~~II-B(4), II-C, III-A(11) ve B(1), IV-A(10) grubu~~ **(Ek ibare:RG-14/11/2023-32369)** ~~ile tek katlı I-B(4) ve III-A(6) grubu yapılar~~ **I-B(3), II-A(5), II-B(2) ve B(4), II-C(5), III-B(16) ve B(17), IV-A(17) grubu ile tek katlı II-A(2) ve III-A(12) grubu yapılar** **(Değişik ibare:RG-5/8/2021-31559)** 16 ncı maddenin dokuzuncu fıkrasına göre değerlendirilir. Mezuniyet belgeleri bakımından inşaat mühendisliği ve mimarlık bölümleri benzer iş grubuna denk sayılır.

b) İş deneyimini gösteren belgelerde yer alan ancak gruplamaya esas iş veya benzer iş kapsamında bulunmayan işlerin tutarları iş deneyiminde değerlendirmeye alınmaz.

c) Yapımla ilgili hizmet işlerinden elde edilen belgeler değerlendirmeye alınmaz.

ç) Şahıs şirketi ortaklarının (komandit şirketin komanditer ortağı hariç) şirketten ayrılmalari halinde, şirket adına düzenlenmiş olan iş bitirme belgesi ayrılan ortakların hisseleri oranında şahsi iş deneyimi olarak değerlendirilir. Bu belgelerin şirket adına kullanılmasında belge tutarı değerlendirilirken ayrılan ortakların hisselerine isabet eden tutar belge toplamından düşülür. **Bu şekilde belge kullanılabilmesi için, belgesi kullanılan kişinin belgesini kullandığı tüzel kişiliğin en az bir yıldır yarısından fazla hissesine sahip olması ve bu sürede yapım işlerinin yürütülmesi konusunda temsile ve yönetime yetkili olması, belge geçerlilik süresi sonuna kadar bu şartların muhafaza edilmesi zorunludur.**

d) **(Ek:RG-21/9/2019-30895)** İş deneyimini gösteren belgeler, kullanıldığı yetki belge numarasının belge grubu geçerlik süresi sonuna kadar başka bir gerçek veya tüzel kişiye kullandırılmaz.

e) **(Ek:RG-21/9/2019-30895)** Tüzel kişi tarafından sunulan iş deneyimini gösteren belgenin, tüzel kişiliğin yarısından fazla hissesine sahip ortağına ait olması halinde, belge grubu geçerlik süresince bu oranın muhafaza edilmesi zorunludur.

f) **(Ek:RG-29/12/2022-32058)** 2/12/2019 tarihinden sonra 5 inci maddenin üçüncü fıkrasının (a) bendine göre vakıf ve dernekler tarafından yapılan işler ile aynı fıkranın (c), (ç), (d) ve (e) bentlerine göre yapılan işlerden elde edilen iş deneyimleri bu fıkra kapsamında kullanılamaz.

(3) İş gücü belgelerinin değerlendirilmesinde aşağıdaki hususlar esas alınır:

a) **(Değişik:RG-26/12/2024-32764)** Gerçek ve tüzel kişiler tarafından başvurudan önceki son altı yıl içerisinde herhangi bir dönemde işveren veya alt işveren tarafından istihdam edilen ortalama yıllık usta iş gücü yeterliğinin sağlanması gerekir. Takvim yılını esas almayan belgelerin sunulması halinde, beyan edilen dönemin yıllık ortalaması üzerinden yeterlik kriterinin sağlanıp sağlanmadığına bakılır.

b) Sunulan belgelere göre;

1) Meslekî Yeterlilik Kurumu Meslekî Yeterlilik Belgesi sahipleri ve 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununa göre ustalık belgesi almış olanlar ile Millî Eğitim Bakanlığına bağlı meslekî ve teknik eğitim okullarından mezun olup, diplomalarında veya ustalık belgelerinde belirtilen bölüm, alan ve dallarda çalıştırılanlar usta iş gücü sınıfında değerlendirilir.

2) Mimar ve mühendisler ile 29/4/1992 tarihli ve 3795 sayılı Bazı Lise, Okul ve Fakülte Mezunlarına Unvan Verilmesi Hakkında Kanunda sayılan tekniker, yüksek tekniker, teknik öğretmenler teknik personel iş gücü sınıfında değerlendirilir.

3) 31/5/2016 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre yapılan işçilik bildirimleri esas alınır.

Yetki belgesi grupları ve kullanımı

MADDE 14 – (1) (Değişik:RG-3/10/2020-31263) Yetki belgesi grupları, mesleki ve teknik yeterlikler ile ekonomik ve mali yeterlikler esas alınarak; A, B, B1, C, C1, D, D1, E, E1, F, F1, G, G1, H ve geçici olmak üzere gruplandırılır. Bu gruplandırmaya göre 12 nci ve 13 üncü maddelerde sayılanlarla birlikte, aşağıdaki yeterliklerin sağlanması gerekir:

a) A Grubu: İş deneyim tutarı yapı sınır bedelinin iki katını geçen ve yıllık usta iş gücü en az 50, teknik personel iş gücü en az 8 olanlar.

b) B Grubu: İş deneyim tutarı yapı sınır bedelinin 7/5'ini geçen ve yıllık usta iş gücü en az 24, teknik personel iş gücü en az 6 olanlar.

c) B1 Grubu: İş deneyim tutarı yapı sınır bedelinin 6/5'ini geçen ve yıllık usta iş gücü en az 18, teknik personel iş gücü en az 4 olanlar.

ç) C Grubu: İş deneyim tutarı yapı sınır bedelini geçen ve yıllık usta iş gücü en az 12, teknik personel iş gücü en az 3 olanlar.

d) C1 Grubu: İş deneyim tutarı yapı sınır bedelinin 5/6'sını geçen ve yıllık usta iş gücü en az 10, teknik personel iş gücü en az 3 olanlar.

e) D Grubu: İş deneyim tutarı yapı sınır bedelinin 2/3'ünü geçen ve yıllık usta iş gücü en az 9, teknik personel iş gücü en az 2 olanlar.

f) D1 Grubu: İş deneyim tutarı yapı sınır bedelinin 1/2'sini geçen ve yıllık usta iş gücü en az 8, teknik personel iş gücü en az 2 olanlar.

g) E Grubu: İş deneyim tutarı yapı sınır bedelinin 1/3'ünü geçen ve yıllık usta iş gücü en az 6, teknik personel iş gücü en az 2 olanlar.

ğ) E1 Grubu: İş deneyim tutarı yapı sınır bedelinin 1/5'ini geçen ve yıllık usta iş gücü en az 5, teknik personel iş gücü en az 2 olanlar.

h) F Grubu: İş deneyim tutarı yapı sınır bedelinin 1/10'unu geçen ve yıllık usta iş gücü en az 3, teknik personel iş gücü en az 1 olanlar.

ı) F1 Grubu: İş deneyim tutarı yapı sınır bedelinin 17/200'ünü geçen ve yıllık usta iş gücü en az 3, teknik personel iş gücü en az 1 olanlar.

i) G Grubu: İş deneyim tutarı yapı sınır bedelinin 7/100'ünü geçen ve yıllık usta iş gücü en az 1, teknik personel iş gücü en az 1 olanlar.

j) G1 Grubu: İş deneyim tutarı yapı sınır bedelinin 1/20'sini geçen ve yıllık usta iş gücü en az 1, teknik personel iş gücü en az 1 olanlar.

k) H Grubu: İş deneyimi ve ilk başvuruda iş gücü koşulu aranmaz. Ancak belge yenileme işlemlerinde yıllık usta iş gücünün en az 1, teknik personel iş gücünün en az 1 olma koşulu aranır.

1) Geçici Grup: Ekonomik, mali, mesleki ve teknik yeterlikler ile iş deneyimi ve iş gücü koşulu aranmaz.

(2) **(Değişik:RG-3/10/2020-31263)** Bu Yönetmelik kapsamında kurulacak ortaklıkların belge grubunun tespitinde yüksek hisseye sahip ortak pilot ortak olarak; tüm ortakların hisselerinin eşit olduğu durumda ise aksi beyan edilmedikçe belge grubu yüksek olan ortak, pilot ortak olarak kabul edilir. Ortak Girişim Beyannamesinde (Ek-6) ortaklık oranı belirtilmemişse tüm ortakların hissesinin eşit olduğu kabul edilir. Ortaklıklarda pilot/koordinatör ortağın ve diğerlerinin asgari iş deneyim tutarları dikkate alınarak ortaklık belge grubu belirlenir. Bu amaçla, ortaklık adına atanacak grubun asgari iş deneyim tutarının en az %60'ının pilot/koordinatör ortak tarafından sağlanmasının yanı sıra, en az **(Değişik ibare:RG-5/8/2021-31559)** %10'unun diğer ortakların her biri tarafından ayrı ayrı sağlanması zorunludur. Bu hesaplamada H grubunun asgari iş deneyim tutarı olarak üstlenebileceği azami iş tutarının 3/5'i esas alınır. Ortaklıklar ile başka ortaklıkların/kişilerin ortaklığı durumunda ise, ortakların bu fıkra hükmüne göre elde ettikleri grup dikkate alınmaz, ortaklığa giren tüm gerçek/tüzel kişilerin yeterliklerine göre elde ettikleri kendi belge grupları üzerinden hesaplama yapılır.

(3) **(Değişik:RG-3/10/2020-31263)** Bu Yönetmelik kapsamında yetki belgesi grubu sahibi yapı müteahhitlerinden;

a) **(Değişik:RG-14/11/2023-32369)** B, B1, C, C1, D ve D1 grubundakiler, yapı yaklaşık maliyeti, belge grubunun gerektirdiği asgari iş deneyim tutarını; E grubundakiler yapı yaklaşık maliyeti, belge grubunun gerektirdiği asgari iş deneyim tutarının 1,15 katını geçmeyen yapım işlerini,

b) G ve G1 grubundakiler, yapı yaklaşık maliyeti, belge grubunun gerektirdiği asgari iş deneyim tutarının 1,5 katını; F grubundakiler 2 katını; F1 grubundakiler 1,75 katını; E1 grubundakiler ise 4/3 katını geçmeyen yapım işlerini,

c) **(Değişik:RG-26/12/2024-32764)**⁽⁵⁾ H grubundakiler, yapı yaklaşık maliyeti, G1 belge grubunun gerektirdiği asgari iş deneyim tutarının 5/7'sini geçmeyen yapım işlerini,

üstlenebilirler. **(Ek cümle:RG-5/8/2021-31559)** Bu değerlerin altında kalmak amacıyla tek iş niteliğindeki yapım işleri kısımlara bölünemez. Hesaplamada 13 üncü maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde sayılan iş grupları haricindeki iş kısımları maliyete dâhil edilmez.

~~e) A grubu için bir kısıtlama uygulanmaz.~~

ç) Beşinci maddenin üçüncü fıkrasının (c) bendine göre belge alanlar, yapı yaklaşık maliyeti, E1 belge grubunun gerektirdiği asgari iş deneyimini geçmeyen yapım işlerini,

üstlenebilirler. **(Ek cümle:RG-5/8/2021-31559)** Bu değerlerin altında kalmak amacıyla tek iş niteliğindeki yapım işleri kısımlara bölünemez. Hesaplamada 13 üncü maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde sayılan iş grupları haricindeki iş kısımları maliyete dâhil edilmez.

d) A grubu için bir kısıtlama uygulanmaz.

(4) Üçüncü fıkra kapsamındaki hesaplamada tek bir sözleşmeye ve/veya yapı ruhsatına dayalı işler dikkate alınır. **(Ek cümle:RG-21/9/2019-30895)** Birden fazla sözleşmeye veya yapı ruhsatına konu edilse dahi, aynı parselde yer alan veya toplu yapı niteliğinde olan yapılar tek iş olarak dikkate alınır, bunlardan yapı kullanma izin belgesi alanlar hesaba dâhil edilmez. Toplu yapı niteliğindeki yapılar için düzenlenen iş deneyim belgelerinin değerlendirilmesinde, başvuru sahibi adına olanlar toplanarak dikkate alınır. **(Ek cümle:RG-26/12/2024-32764)** 13 üncü maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde birim maliyet sınıfları belirtilen yapılar ile bunlara hizmet veren aynı parseldeki diğer sınıflardaki binaların yapım işleri tek iş niteliğinde sayılmaz.

(5) **(Değişik:RG-3/10/2020-31263)** Üçüncü fıkarda yer alan iş miktarlarının kontrolünde, yapı maliyeti, sözleşme tarihindeki rayiçlere göre hesaplanır.

~~(6) Birim maliyet sınıflarında yer almayan yapılar ile yapı yaklaşık maliyeti birim maliyet kullanılarak belirlenmesi uygun olmayan onarım, güçlendirme ve benzeri işlerin maliyeti, yapının metraja dayalı maliyeti üzerinden belirlenir.~~

(6) Yetki belge grubuna tabi olarak başlanarak yapımı devam eden yapılar hariç olmak üzere mevcut yapıların tadilat, onarım, güçlendirme ve benzeri işleri herhangi bir yetki belge grubu kullanılarak yeterlik aranmaksızın üstlenilebilir.

Yıkım işleri müteahhitliği

MADDE 14/A – (Ek:RG-5/8/2021-31559)^{(1) (2)}

(1) Yıkım işleri yetki belgesi grupları, mesleki ve teknik yeterlikler esas alınarak; Y1, Y2 ve Y3 olmak üzere sınıflandırılır. Bunlarda ekonomik ve mali yeterlik aranmaz. Yetki belgesi geçerlilik süresince yeterliğe esas ekipman bulundurulması ve personel istihdamı zorunludur. Mesleki ve teknik yeterliklerin değerlendirilmesinde (EK-8A) aşağıda sayılan yeterlikler aranır:

a) Başvuru sahibinin başvuru tarihinde;

1) Kendi malı olan veya geçici ithalle getirilmiş veyahut finansal kiralama yoluyla ya da,
2) Noter onaylı kiralama sözleşmesi yoluyla,
edinilmiş makine, teçhizat ve ekipman durumu.

b) Personel durumu.

c) Başvuru tarihinden geriye doğru son beş yıl içerisinde yapmış olduğu yıkım işlerinin toplamı.

(2) Bu Yönetmeliğe göre yıkım müteahhitliği yetki belgesi numarası verilmesi sürecinde teminat alınır. Tedavüldeki Türk Parası, Devlet İç Borçlanma Senedi, bu senetler yerine düzenlenen belgeler ve bankalar ve katılım bankaları tarafından verilen teminat mektupları teminat olarak kullanılabilir. Teminat mektupları dışındaki teminatlar Müdürlükçe teslim alınmaz. Bunların illerde defterdarlık muhasebe müdürlüklerine, ilçelerde mal müdürlüklerine yatırılması zorunludur. Teminat miktarı, Y1 grubu yetki belgesi için yapı sınır bedelinin hesabına esas birim maliyetin, belge grubunun gerektirdiği asgari iş deneyim miktarı (alan olarak) ile çarpılması sonucu elde edilen tutarın onbinde **(Değişik ibare:RG-29/12/2022-32058)** yirmibeşi olarak uygulanır. Y2 grubu yetki belgesi için bu tutarın **(Değişik ibare:RG-29/12/2022-32058)** 1/3'ü; Y3 grubu yetki belgesi için 1/5'i alınır. Belge yenileme aşamasında, daha önce alınan teminat bedeli ile güncellenen teminat bedeli arasında doğacak teminat farkı alınır.

(3) Yıkım müteahhitliği yetki belgesi numarası almak isteyen başvuru sahiplerinin, 11 inci maddede sayılan usul ve esaslara uygun olarak, aşağıda sayılan belgeleri Müdürlüğe sunmaları gerekir:

a) Başvuru Formu (EK-1A), Sicil Durumu Beyannamesi (EK-5), Bildirim Yükümlülüğü Taahhütnamesi (EK-7), gerçek veya tüzel kişi olmasına göre ticaret ve/veya sanayi odası veya esnaf ve sanatkarlar odası kayıt belgesi veyahut Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi.

b) Mesleki ve teknik yeterliğe ilişkin olarak:

1) İş deneyimini gösteren belgeler.

2) Makine ve teçhizat yeterliğinin sağlandığına dair iş makinası tescil belgeleri veya demirbaş veya amortisman defterinde kayıtlı olduğuna dair noter tespit tutanağı ya da yeminli mali müşavir, serbest muhasebeci mali müşavir raporu veyahut noter onaylı kiralama sözleşmesi ya da finansal kiralama sözleşmesi.

3) Serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavirce düzenlenen Mesleki ve Teknik Yeterlik Bildirim Formu (EK-4A, EK-4B).

(4) Bu sınıflandırmaya göre aşağıdaki koşulların sağlanması gerekir:

a) Y1 Grubu:

1) (**Değişik:RG-29/12/2022-32058**) İş deneyim miktarı, en az birisi yüksekliği 26,50 m'yi geçen herhangi bir yapının yıkımı olmak üzere, 120.000 m2 yapı inşaat alanını geçmesi.

2) Asgari ekipman olarak; asgari birisi 20 metre çalışma yüksekliğine sahip uzun erişimli olmak üzere (**Değişik ibare:RG-29/12/2022-32058**) 1 adet 260 HP paletli ekskavatör, 2 adet 120 HP ekskavatör, 1 adet 40 HP mini ekskavatör, 1 adet (**Değişik ibare:RG-29/12/2022-32058**) 90 HP yükleyici, 1 adet 5 ton su sandıklı arazöz, 1 adet pulverize su ile toz bastırma sistemi (taşınabilir) bulunması.

3) Teknik personel iş gücü olarak; bir inşaat mühendisi istihdam edilmesi.

b) Y2 Grubu:

1) (**Değişik:RG-29/12/2022-32058**) İş deneyim miktarı, en az birisi yüksekliği 13,50 m'yi geçen herhangi bir yapının yıkımı olmak üzere, 35.000 m2 yapı inşaat alanını geçmesi.

2) Asgari ekipman olarak; asgari 16 metre çalışma yüksekliğine sahip uzun erişimli olmak üzere 1 adet 260 HP paletli ekskavatör, 1 adet 120 HP ekskavatör, 1 adet 40 HP mini ekskavatör, (**Mülga ibare:RG-29/12/2022-32058**) 1 adet 5 ton su sandıklı arazöz, 1 adet pulverize su ile toz bastırma sistemi (taşınabilir) bulunması.

3) Teknik personel iş gücü olarak; bir inşaat mühendisi istihdam edilmesi.

c) Y3 Grubu: Asgari ekipman olarak; 1 adet 120 HP ekskavatör, 1 adet pulverize su ile toz bastırma sistemi (taşınabilir) bulunması.

ç) Y1 ve Y2 gruplarında asgari ekipman olarak beyan edilecek toz bastırma sistemi ile 120 HP ve üstü güce sahip ekskavatörlerden en az birisinin birinci fıkranın (a) bendinin birinci alt bendine uygun olması.

d) Bu fıkra da belirtilen asgari ekipman özelliklerinden daha üst nitelikte ekipmanlar bildirilmesi.

(5) Bu Yönetmelik kapsamında yıkım yetki belgesi grubu sahibi yapı müteahhitlerinden;

a) (**Değişik:RG-29/12/2022-32058**) Y3 grubundakiler; bina yüksekliği 16,50 m'yi geçmeyen binaların,

b) Y2 grubundakiler, bina yüksekliği 51,50 m'yi geçmeyen binaların,

c) Y1 grubundakiler, patlayıcı kullanılarak veya kullanılmadan her türlü binanın, yıkım işlerini üstlenebilirler. Y2 ve Y3 grubu müteahhitler patlayıcı kullanılarak yapılacak yıkımları üstlenemezler.

(6) Yıkım işlerine dair iş deneyimi;

a) Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP) üzerinden veya,

b) Yıkımı gerçekleştirilen işin toplam yapı inşaat alanı, işi üstlenen gerçek veya tüzel kişi ile yıkım tarihi açıkça belirtilecek şekilde ilgili idarelerinden alınacak resmi yazı ile veyahut,

c) İşin müteahhidi ya da yapı sahibi ile yapılmış sözleşme, Yanan ve Yıkılan Yapılar Formu ve sözleşmeye ilişkin fatura örnekleri veya bu örneklerin noter, yeminli mali müşavir, serbest muhasebeci mali müşavir veya vergi dairesi onaylı suretleri ile, tevsik edilebilir.

(7) (**Ek:RG-29/12/2022-32058**) Yıkım işleri için ortaklık veya geçici grup yetki belge numarası verilmez.

Yeterlik değerlendirmesi

MADDE 15 – (1) Başvurular, belge komisyonu tarafından bu Yönetmelikte istenen şartlara uygunluk açısından Yapı Müteahhitlikleri İl Yetki Belgesi Komisyonu Başvuru Dosyası İnceleme Formu (Ek-8)'na uygun şekilde incelenir. Komisyon başvuruyu belge numarası işlem süresi içerisinde Yapı Müteahhitleri İl Yetki Belge Komisyonu Karar Tutanağı (Ek-9)'na göre gerekçeli olarak karara bağlar. Kararda yetki belgesi numarası verilip verilmeyeceği ile belge grubu belirtilir. (**Değişik cümle:RG-5/8/2021-31559**) Kararın İl Müdürünce onaylanması ve belge grubunun (**Değişik ibare:RG-26/12/2024-32764**) ŞANTİYE-M'de yayınlanması ile 27 nci maddenin ikinci fıkrasına göre tebligat yapılmış sayılır.

(2) Başvurularda, bu Yönetmelikte belirtilen belgelerin sunulmuş şekline ilişkin düzenlemelere uygun sunulmayan, geçerlik süresi dolan ve ilgili mevzuatına uygun düzenlenmeyen belgeler değerlendirmeye alınmaz.

(3) Başvurular Müdürlükçe belge numarası işlem süresinde sonuçlandırılır. Bu süre azami on beş gündür.

Yetki belgesi grubunun tespiti

MADDE 16 – (1) Yetki belgesi grubunun tespitinde, ibraz edilen belgelerdeki tutarlar başvuru tarihine göre güncellenerek değerlendirilir. **(Ek cümle:RG-26/12/2024-32764)⁽⁴⁾** İş deneyim tutarı beşinci fıkraya göre hesaplanan işlerden elde edilen deneyim belgelerinin güncellenmesinde kullanılacak katsayı; aynı endeks tarihleri dikkate alınarak hesaplanacak olan işin yapı yaklaşık maliyetindeki değişiklik oranının 0.90 katından az, 1.30 katından fazla olamaz.

(2) Sunulan iş deneyimlerinin değerlendirilmesinde tek sözleşmeye ve/veya yapı ruhsatına dayalı olarak başvuru tarihinden geriye doğru son on beş yıl içerisinde alınmış iş deneyim belgelerinin en fazla miktarda olanın iki katı alınarak veya daha büyük sonuç vermek şartıyla, bitirilen işler içinde geriye doğru son beş yıl içinde bitirdiği işlerin bedelinin toplamı alınarak iş deneyim tutarı belirlenir. Toplama işleminde son on beş yıl içerisindeki en büyük işin iş deneyim miktarının üç katından fazlası dikkate alınmaz. **(Ek cümle:RG-26/12/2024-32764)** Ancak, 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununa göre toplu yapı niteliğinde olmayan kat ve/veya arsa karşılığı inşaat işlerinden tek sözleşmeye dayalı olarak elde edilen iş deneyim belgeleri toplu yapı esasına göre ayrıştırılarak değerlendirilir. **(Ek cümle:RG-21/9/2019-30895)** Mezuniyet belgelerinin iş deneyimini tevsik için sunulması durumunda; mezuniyetten sonra geçen süreye göre 28 inci madde kapsamında hesaplanacak tutara herhangi bir artırım uygulanmaz.

(3) **(Değişik:RG-3/10/2020-31263)** Toplu yapı niteliğindeki yapıların iş deneyim belgelerindeki miktarlar, yetki belge grubunun üstlenebileceği azami iş tutarının üç katına kadar toplanmak suretiyle tek iş deneyimi olarak değerlendirilir. Bu şekilde yapılacak toplama işleminde, tek ruhsata veya sözleşmeye konu edilmeyen ve yapı ruhsatı tarihleri arasında en fazla beş yıl süre olan iş deneyim belgeleri dikkate alınır.

(4) Aynı işin sözleşmesinin iş artışı sınırı içinde ikmal edilmemesi halinde, sözleşme konusu olan işin devamı olarak yaptırılan işler iş deneyiminde dikkate alınır.

(5) 6 ncı maddenin beşinci fıkrasına göre veya mevzuatı gereği alınan yapı kullanma izin belgeleri, **izin belgesinde yer alan yapı sahibinin ticaret ünvanına bakılmaksızın**, 28 inci maddedeki atıflar kapsamında kat ve/veya arsa karşılığı inşaat işlerine ilişkin iş deneyim tutarının hesabı ile aynı usule göre değerlendirilir. **(Ek cümle:RG-3/10/2020-31263)** 4734 sayılı Kanun kapsamı dışında kalan kamu tüzel kişiliklerine ait işlerden geçici kabulü yapılmış olanların sözleşme bedeli de (bedel içermeyen sözleşmelerle yapılan işlerin yapı yaklaşık maliyeti) bu usule göre değerlendirilir. Bu fıkraya göre yapılacak uygulamalarda işin ilgisine göre ilk sözleşme bedelinin veya yapı yaklaşık maliyetinin en az %80'inin sözleşmesinde, ilgili İdarece onaylı yapı ruhsatı ve/veya yapı kullanma izin belgesinde/geçici kabul belgesinde belirtilen müteahhit tarafından yapıldığının yapı ruhsatı, ilgili sigorta müdürlüğünden onaylı iş yeri bildirgesi ve fatura örnekleri gibi diğer ilgili belgelerle de doğrulanması gerekir.

(6) Mevzuatı gereği bedel içeren sözleşme şartı aranan işlerde, iş deneyim belgelerinde belirtilen tutar esas alınır.

(7) **(Ek:RG-21/9/2019-30895)** 28 inci madde kapsamında uygulanabilir olduğu durumlarda, iş deneyim belgelerinin Elektronik Kamu Alımları Platformunda kaydının olması zorunludur.

(8) **(Ek:RG-3/10/2020-31263) (Mülga:RG-26/12/2024-32764)**

(9) **(Ek:RG-5/8/2021-31559)** 13 üncü maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde birim maliyet sınıfları belirtilen yapım işleri herhangi bir yetki belge grubu kullanılarak yeterlik aranmaksızın üstlenilebilir ve bunlardan ~~II-C(2), III-A(11), III-B(1) ve IV-A(10) grubu (Ek ibare:RG-14/11/2023-32369) ile tek katlı I-B(4) ve III-A(6) II-C(5), III-B(16) ve B(17), II-A(5), IV-A(17), tek katlı II-A(2) ve III-A(12) grubu~~ yapım işlerinden elde edilmiş iş deneyim belgeleri kullanılabilir. Ancak yeterlik değerlendirmesinde hesaba katılacak iş deneyim miktarı, yapı ruhsatının düzenlendiği tarihte belge sahibinin yetki belge grubunun üstlenebileceği azami iş miktarını geçemez. 2/12/2019 tarihinden önce gerçekleştirilmiş bu tür işlerden elde edilmiş iş deneyim belgeleri ise %20 oranında değerlendirilir. **(Mülga cümle:RG-26/12/2024-32764)**

(10) **(Ek:RG-26/12/2024-32764)** 12/6/2022 tarihli ve 31864 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Binalar ile Yerleşmeler İçin Yeşil Sertifika Yönetmeliğine göre yeşil sertifika düzenlenmiş binaların iş deneyim belgeleri %5 fazlasıyla hesaba katılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yetki Belgesi Numarasının Verilmesi ve Bildirim Yükümlülüğü

Yetki belgesi numarasının verilmesi

MADDE 17 – (1) Müdürlük tarafından yetki belgesi numarası başvurusunda bulunan kişiler için tek bir işlem dosyası düzenlenir. Bu dosyada numara başvuruları ile belge komisyonu kararları gibi yeterlik değerlendirmesine yönelik yapılan işlemlerle ilgili bütün bilgi, belge ve yazışmalar saklanır. Bu belgeler talep edilmediği müddetçe Bakanlığa gönderilmez.

(2) Müdürlükçe kayda alınan başvuru belgeleri bir tutanakla belge komisyonuna teslim edilir. Başvuru dosyası komisyon tarafından bu Yönetmelikte belirtilen şartlara uygunluk yönünden kontrol edilir. Yapılan kontrol sonucunda eksiklik, çelişki veya hata olduğunun tespit edilmesi ya da ilave bilgi, belge ve açıklamaya ihtiyaç duyulması halinde başvurunun kayda alındığı tarihi izleyen beş iş günü içinde bu hususlar başvuru sahibine bildirilir. Başvuru sahibinin bildirimden sonra beş iş günü içerisinde başvurusundaki eksiklik, çelişki veya hataları gidermemesi halinde başvuru reddedilir.

(3) Belge numarası işlem süresi başvurunun Müdürlüğe teslim edildiği tarihte başlar, eksiklik bulunması halinde ise eksikliklerin giderildiği tarihte başlar.

(4) Bakanlıkça gerekli idari ve teknik altyapı oluşturulması halinde elektronik ortamda başvuru yapılabilir.

(5) Yetki belgesi grup işlemleri, yetki belgesi numarası oluşturulmasına dair kayıtların tutulduğu yerdeki Müdürlükçe, yetki belge numarası iptali ve iptalin kaldırılması işlemleri ise ilgili İdarenin bulunduğu Müdürlükçe yerine getirilir.

(6) Yetki belgesi numarası sahibi bir ticari işletmenin veya ticaret şirketinin Türkiye’deki merkezinin başka bir ticaret sicil bölgesine taşınması ve burada tescil edilmesi halinde, belge sahibi durumu yeni merkezin bulunduğu yerdeki Müdürlüğe bildirir. Müdürlüğün, yapılan değişiklik hakkında, eski merkezin bulunduğu yer Müdürlüğünü bilgilendirmesi üzerine, müteahhidin sicil dosyasının aslı, dosya içeriğindeki belgelerin tarih sırasına göre hazırlanmış dizi pusulası ile birlikte en geç on iş günü içinde güvenli bir şekilde bu Müdürlüğe gönderilir.

Bildirim yükümlülüğü

MADDE 18 – (1) Başvuru sahibi tarafından;

a) Başvuru talep formu ekinde sunulan bilgi ve belgelerin doğru ve güncel olduğunun,
b) Bu Yönetmelik uyarınca yetki belge grubu kapsamında sunulmuş olan belgelerden herhangi birisinin belgeyi düzenleyen tarafından geçersiz sayılması veya yetki belgesi geçerlik süresince 7 nci maddede sayılan durumlardan birinin vuku bulması halinde, durumun derhal Müdürlüğe bildirileceğinin,

Bildirim Yükümlülüğü Taahhütnamesi (Ek-7)’ne uygun olarak taahhüt edilmesi gerekir.

(2) Bu maddede belirtilen zorunluluklara uyulmamasından kaynaklanan her türlü sorumluluk başvuru sahibine aittir.

(3) Bildirim yükümlülüğü iş deneyim belgeleri hariç, belge grubu kapsamında olup geçerlik süresi dolan yeterlik belgeleri için uygulanmaz.

Yetki belge gruplarının geçerlik süresi ve yenileme işlemi

MADDE 19 – (1) (Değişik:RG-26/12/2024-32764)⁽⁵⁾ Belge grubunun geçerlik süresi beş yıldır.

(2) Belge grubunun yenilenmesi sırasında, yetki belgesi grubunun oluşturulmasına esas güncelliğini yitiren tüm belgeler istenir. **(Mülga cümle:RG-26/12/2024-32764)⁽⁵⁾**

(3) Ortak girişimlerin belge grubunun geçerlik süresi, ortakların her birinin;

a) Yetki belge numarası iptal edilmedikçe,

b) Belge grubu değişmedikçe,
devam eder.

(4) **(Değişik:RG-26/12/2024-32764)⁽⁵⁾** Yetki belgesi geçerlik süresi dolduğu halde yenileme işlemi yaptırmayanlar ile belge grubu belirlenmesine ilişkin yeterlikleri kaybedenlerin mevcut belge grubu iptal edilerek H grubuna düşürülür; yıkım müteahhitlerinin ise belge grubu iptal edilir. Yenileme işlemi yapılmadığı sürece bu Yönetmelik kapsamında yeni yapım/yıkım işi üstlenilemez.

(5) Yetki belgesi numarası iptal edilen yapı müteahhidinin iptal süresince grup yenilemesi veya yeni grup belirlenmesi işlemleri yapılmaz.

Yetki belgesi numarasının iptali

MADDE 20 – (1) Yetki belgesi numarası;

a) Yapım işinin ruhsata ve ruhsat eki etüt ve projelere **(Ek ibare:RG-5/8/2021-31559)** veya yıkım işinin yıkım planına aykırı olarak gerçekleştirilmesi ve Kanunun 32 nci maddesine göre verilen süre içinde aykırılığın giderilmemesi halinde beş yıl,

b) Yapım işinde ruhsat eki etüt ve projelere **(Ek ibare:RG-5/8/2021-31559)** veya yıkım işinin yıkım planına aykırı olarak gerçekleştirilen imalatın can ve mal güvenliğini tehdit etmesi halinde on yıl,

c) Yapı ruhsatının düzenleniş tarihinden yapı kullanma izni belgesinin veriliş tarihine kadar; ilgili idarece, Kanunun 42 nci maddesine göre aynı veya farklı işler için üç defa idari para cezası verilmesi halinde, yapı müteahhidinin kaydı olumsuz kabul edilerek bir yıl,

ç) Yapı müteahhidinin yapım **(Ek ibare:RG-5/8/2021-31559)** veya yıkım işlerinden doğan sigorta primi borçlarını ödememesi, vergi borcunun olması veya kanunlarla verilen diğer sorumluluklarını yerine getirmemesi halinde en az bir yıl,

ilgili idarenin teklifi ve İl Müteahhitlik Yetki Belge Komisyonu kararı üzerine iptal edilir.

(2) Aşağıdaki hallerden birinin herhangi bir şekilde tespiti durumunda da İl Müteahhitlik Yetki Belge Komisyonu kararı üzerine yetki belge numarası iptal edilir.

a) Belge numarası başvurusunda yanıltıcı bilgi ve/veya sahte belge verilmesi,

b) Başvuru tarihinde belge grubu belirlenmesine ilişkin şartların bulunmadığının sonradan anlaşılması,

c) Yetki belgesi grubu için izin verilenden daha fazla iş üstlenilmesi,

ç) Yetki belgesi numarası sahibinin talep etmesi.

(3) **(Değişik:RG-26/12/2024-32764)** İkinci fıkranın (a) ve (c) bentlerinde yazılı fiili işleyenler ile başvuru sahibinin kusuru sonucu (b) bendine göre yetki belge numarası iptal edilenler olumsuz sicil almış sayılır ve fiilin tespiti veya iptal kararından sonra bir yıl süreyle yeniden başvuru yapamaz.

İptale dair talep formunun düzenlenmesi

MADDE 21 – (1) İdareler, 20 nci maddenin birinci fıkrası kapsamında yetki belge numarasının iptalini gerektiren fiillerin tespiti halinde, tespit tarihinden itibaren en geç beş iş günü içinde **(Değişik ibare:RG-21/9/2019-30895)** Müteahhitlik Yetki Belge Numarası İptaline Dair Talep Formu (Ek-11)'nu ve eklerini, Müdürlüğe elektronik ortamda ve/veya yazılı olarak göndermekle yükümlüdür.

- (2) İdarelerin birinci fıkraya göre iptale dair talep formunu düzenleyebilmeleri için;
- a) Sosyal Güvenlik Kurumu ve/veya Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairesi müdürlüklerinden, yapıyla ilgili müteahhit adına kayıtlı iş yeri numarasını kapsar biçimde, sigorta prim borcu veya müteahhit adına vergi borcu olduğunun resmi yazıyla teyit edilmesi,
 - b) Müteahhidin hangi kanun kapsamındaki sorumluluğunu yerine getirmediğini ifade eden açık bir rapor ve bu raporu destekleyen tespitlerin bulunması,
 - c) Müteahhide yetki belge numarasının iptal edileceğine ilişkin kararın gerekçesi, karara karşı başvuru yolu, süresi ve merci hakkında bilgileri içerecek şekilde mevzuata uygun tebligat yapılmış olması,
 - ç) Kanunun 42 nci maddesine göre yapılacak işlemlerde ise idarece uygulanan idari para cezalarına ilişkin bildirimin yapılmış olması,
 - d) İmalâtın can ve mal güvenliğini tehdit ettiğinin değerlendirilmesi halinde durumun bir teknik rapor ile desteklenmiş olması,
- gerekir.
- (3) İdarenin yetkili birim amiri tarafından onaylanmış iptale dair talep formunun ekine belge iptalinin niteliğine göre;
- a) Yapı tatil tutanağı ile bu tutanağa ait var ise fotoğraf, kamera kaydı ve sair belgeler,
 - b) Yapı tatil tutanağının bir nüshasının muhtara bırakıldığına dair belge,
 - c) Kanunun 32 nci maddesi gereğince alınan kararın idaresince “aslının aynıdır” şeklinde onaylanmış sureti,
 - ç) Yapı müteahhidine, karara konu olan aykırılıklarla ilgili Kanunun 42 nci maddesine göre uygulanan idari para cezalarına ilişkin yapılan bildirime dair belgeler,
 - d) Müteahhit tarafından idarenin kararlarına karşı var ise yapılan itirazlar ve başvurular, bunlara ilişkin idarece yapılan işlemlere ait belgeler,
 - e) Verilen süre sonunda aykırılıkların giderilmediğine dair idare elemanlarınca yapı yerinde düzenlenen tespit tutanağı ve bu tutanağa ait varsa fotoğraf ve sair belgeler,
 - f) Sosyal Güvenlik Kurumu ve/veya Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairesi müdürlüklerinden temin edilen resmi yazı,
 - g) Konu ile ilgili olarak, var ise müteahhit ve ilgili kurum ve kuruluşlarla yapılan her türlü yazışmalar, mahkeme kararları ve benzeri bilgi ve belgeler,
- eklenir.
- (4) Kanunun 28 inci maddesinin onuncu fıkrasında belirtildiği şekliyle yapının tamamlandığının tutanakla belgelenmesi ve yapının müteahhidi olmayan bağımsız bölüm sahibinin talebi üzerine, sigorta prim borcu veya adına vergi borcu bulunan müteahhidin hissesi veya maliki olduğu bağımsız bölümler hariç tutularak kısmi yapı kullanma izin belgesi düzenlenmesi halinde, iptale dair talep formu da bu madde kapsamında düzenlenir.

İptal işlemleri

MADDE 22 – (1) (Değişik:RG-5/8/2021-31559) İdaresince, EK-11’de yer alan Form ile Müdürlüğe bildirilen yetki belgesi numarası iptal ve iptalin kaldırılması teklifleri belge komisyonunca incelenerek on beş iş günü içinde Yapı Müteahhitleri İl Yetki Belge Komisyonu Yetki Belge Numarası İptal Formuna (EK-10) uygun olarak karara bağlanır işlem tesis edilir. İptale dair belgelerdeki eksikliklerin İlgili idaresince tamamlanması sağlanır. Nihai kararlar İl Müdürünce onaylanmasından sonra (Değişik ibare:RG-26/12/2024-32764) ŞANTIYE-M üzerinden sicil kaydı gerçekleştirilir ve 27 nci maddeye uygun olarak müteahhide bildirilir.

(1) İdaresince, EK-11’de yer alan Form ile Müdürlüğe bildirilen yetki belgesi numarası iptal ve iptalin kaldırılması teklifleri İl Yetki Belge Komisyonu tarafından incelenerek on beş iş günü içinde Yapı Müteahhitleri İl Yetki Belge Komisyonu Yetki Belge Numarası İptal/İptal Kaldırma Raporuna (EK-10) uygun olarak işlem tesis edilir. İptale dair belgelerdeki eksikliklerin İlgili idaresince tamamlanması sağlanır. Nihai Raporun İl Müdürünce onaylanmasından sonra Rapora istinaden Bakanlık tarafından alınacak yetki belgesi iptaline

dair Karar, Komisyon tarafından Şantiyem-M sistemine işlenerek sicil kaydı gerçekleştirilir ve 27 nci maddeye uygun olarak müteahhide bildirilir.

(2) (Mülga:RG-5/8/2021-31559)

(3) Yapı müteahhitlerinin imar mevzuatına aykırı fiillerinden dolayı haklarında verilen kesinleşmiş mahkeme kararları, ayrıca belge komisyonu kararı veya onay alınmaksızın Müdürlükçe re'sen işleme konulur ve yetki belgesi numarası mahkeme kararında hükmedilen kısıtlama süresi kadar iptal edilir.

İptal sonrası işlemler

MADDE 23 – (1) 20 nci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi dâhilinde yetki belge numarası iptal edilen yapı müteahhidinin;

a) Şahıs şirketi olması halinde şirket ortaklarının tamamına; sermaye şirketi olması halinde sermayesinin yarısından fazlasına sahip olan gerçek veya tüzel kişi ortaklarına, şirketin tüm yönetim kurulu üyelerine,

b) **(Değişik:RG-3/10/2020-31263)** Gerçek veya tüzel kişi olması durumuna göre; ayrıca bir şahıs şirketinde ortak olmaları halinde bu şahıs şirketine, başka bir sermaye şirketinde ortak olmaları halinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olmaları kaydıyla veya haklarında yasaklama kararı bulunan sermaye şirketi ortaklarının hisseleri toplamının şirketin sermayesinin yarısından fazlasını teşkil etmesi halinde bu sermaye şirketine,

c) Ortak girişim olması halinde, ortakların tamamı için (a) ve (b) bentlerinde sayılanlardan durumlarına uygun kişilere,

iptal süresince, her ne şekilde müracaat edilirse edilsin, yeni yetki belge numarası verilmez.

(2) 20 nci maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine göre yapılan yetki belge numarası iptalinde ayrıca şirket müdürlerine de iptal süresince yeni yetki belge numarası verilmez.

(3) Bu madde kapsamında kalanların varsa mevcut yetki belge numaraları da aynı süre için iptal edilir.

(4) **(Ek:RG-5/8/2021-31559)** Yıkım işi sebebiyle 20 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendine veya ikinci fıkrasının (a) bendine göre belge numarası iptal edilenlerin teminatı, iptale dair idari işlemlerin ve kararların kesinleşmesi üzerine Müdürlükçe irat kaydolunur, diğer hallerde iade edilir.

(5) **(Ek:RG-18/1/2024-32433)** 20 nci maddenin ikinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine göre yapılan yetki belge numarası iptalinde ayrıca birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde sayılanlardan durumlarına uygun kişilere, iptal süresince yeni yetki belge numarası verilmez.

İptalin kaldırılması

MADDE 24 – (Değişik:RG-5/8/2021-31559)

(1) Yetki belgesi numarası iptal edilen yapı müteahhidine sorumluluklarını yerine getirinceye kadar yetki belgesi numarası kullanırlmaz.

(2) İptalin kaldırılması işlemleri 22 nci maddenin birinci fıkrasına göre yürütülür.

İtirazların incelenmesi

MADDE 25 – (1) **(Değişik:RG-5/8/2021-31559)** 20 nci madde kapsamında alınan kararlar hariç, yetki belge grubu belirlenmesi süreçlerindeki işlem ve eylemlerin hukuka aykırı olduğu iddiasıyla Komisyon Kararının bildirimini izleyen beş iş günü içerisinde öncelikle Müdürlüğe şikayet başvurusunda bulunulabilir. Şikayet başvurusu üzerine Müdürlük tarafından alınan kararın uygun bulunmaması halinde ise, on beş iş günü içerisinde doğrudan Bakanlık İtiraz Komisyonuna itirazın şikayette bulunulabilir.

(2) Başvurular hakkında itiraz komisyonunca, belgelerde eksiklik bulunmaması halinde yedi iş günü içinde gerekçeli olarak karar alınır ve üst kademe yöneticisinin onayına sunulur. Yönetici, karar tarihini izleyen en geç üç iş günü içinde kararı onaylar veya gerekçesini açıkça

belirtmek suretiyle iade eder. Nihai komisyon kararı üç iş günü içinde başvuru sahibine bildirilir. Bildirimde kararın gerekçesi, karara karşı başvuru yolu, süresi ve merci hakkında bilgi verilir.

(3) Kararların bir örneği belge komisyonuna da bildirilir. Belge komisyonu karar doğrultusunda işlem tesis eder.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İlgili idarenin görevleri

MADDE 26 – (1) İdarelerce ruhsat düzenleme aşamasında, yapı müteahhitliğini üstleneceklerin belge grubunun uygunluğu ve yetki belgesi numarası elektronik ortamda kontrol edilir. Yetki belgesi numarasının bulunmaması veya iptal edilmiş olması ya da belge grubunun 14 üncü maddenin üçüncü ve altıncı fıkralarında sayılan kriterler bakımından uygun olmaması halinde, yapı ruhsatı düzenlenmez. **(Ek cümleler:RG-3/10/2020-31263)** 2 nci maddenin ikinci fıkrasında sayılan işler için yapı ruhsatı düzenlenmesi aşamasında yapı müteahhidi belirlenemeyen durumlarda, ruhsat düzenlenmesini takiben işe başlayan müteahhidin bilgileri derhal ilgili İdareye bildirilir. Ruhsat başvurusunda bulunan kuruluşça, müteahhidin **(Değişik ibare:RG-26/12/2024-32764)** ŞANTIYE-M'de aktif durumda olduğunun önceden teyit edilmesi gerekir.

(2) İdareler, Kanuna göre yapı müteahhitliği yetki belge numarasının iptalini gerektiren durumları bu Yönetmelikteki usul ve esaslara uygun şekilde Müdürlüğe bildirmek zorundadır.

(3) İdareler, yapı müteahhitlerinin imar mevzuatına aykırı fiillerinden dolayı verilen cezaları ve haklarındaki kesinleşmiş mahkeme kararlarını, kendi kayıtlarına işlenmek ve ilgili mevzuata göre cezaî işlem yapılmak üzere, altı gün içinde ilgili meslek odasına ve Müdürlüğe bildirmekle yükümlüdürler.

(4) Kanunun 32 nci maddesi kapsamında imar mevzuatına aykırı fiillerden dolayı verilen yetki belgesi numarası iptal kararlarına konu edilen yapılarda görevli şantiye şefinin durumu, İdaresince üyesi bulunduğu meslek odasına bildirilir.

Bildirim ve tebligat esasları

MADDE 27 – (1) Bakanlık/Müdürlük tarafından bu Yönetmelik kapsamında muhataplarına yapılan tebligatlar beyan edilen adrese veya elektronik posta adresine yapılır. Bu amaçla, müteahhidin tebligata elverişli bir elektronik posta adresi temin etmesi zorunludur.

(2) Müteahhitlerin yetki belgesi işlemlerine ilişkin ilan ve duyurular ayrıca **(Değişik ibare:RG-26/12/2024-32764)** ŞANTIYE-M üzerinden yapılır. **(Ek cümle:RG-5/8/2021-31559)** Tebligatın konusu ve içeriğine dair bilgilerin **(Değişik ibare:RG-26/12/2024-32764)** ŞANTIYE-M üzerinde kayıt altına alınarak ilgililerin erişimine açılması suretiyle bildirim yapılması halinde, 20 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ile 23 üncü maddenin dördüncü fıkrası kapsamında alınan kararlar hariç, birinci fıkra hükümleri uygulanmaksızın kaydı takip eden beş iş günü sonunda tebligat yapılmış sayılır.

(3) **(Değişik ibare:RG-26/12/2024-32764)** ŞANTIYE-M'de tutulacak yetki belgesi numarasına dair bütün kayıtların, değişikliklerin ve iptal işlemlerinin doğrulayıcı belgelere dayanması esastır. Kayıtların dayanağı olan belgeler yazılı şekilde veya elektronik imzalı olarak Müdürlüğe verilir.

(4) Müteahhitlerin yetki belgesi numarası ve grubu ile ticari unvanları, haklarında uygulanan iptal işlemleri aleni olup, **(Değişik ibare:RG-26/12/2024-32764)** ŞANTIYE-M üzerinden erişime açık olacak şekilde yayımlanır.

Atıflar

MADDE 28 – (1) Bu Yönetmelikte tanım veya açıklama getirilmemekle birlikte atıfta bulunulan “iş deneyim belgesi”, “iş deneyim belge tutarlarının değerlendirilmesi”, “belge tutarlarının güncellenmesi”, **(Mülga ibare:RG-3/10/2020-31263)** (...) “bilanço”, **(Ek ibare:RG-5/8/2021-31559)** “teminat”, “yapım”, “yıkım” “ciro”, **(Mülga ibare:RG-**

26/12/2024-32764) “yapım işlerinde benzer iş grupları” ve “ortak girişim” gibi hususlarda 4734 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatında belirtilen ve bu Yönetmeliğe aykırılık teşkil etmeyen usul ve esaslara uyulur. Bu Yönetmelik kapsamındaki başvurularda, belirtilen mevzuatta geçen “ilk ilan veya davet tarihi” ile “ihale tarihi” ibareleri ilgisine göre “başvuru tarihi”; “teklif sahibi” ibaresi “başvuru sahibi” olarak uygulanır.

MADDE 28 – (1) Bu Yönetmelikte tanım veya açıklama getirilmemekle birlikte atıfta bulunulan “iş deneyim belgesi”, “iş deneyim belge tutarlarının değerlendirilmesi”, “belge tutarlarının güncellenmesi”, (**Mülga ibare:RG-3/10/2020-31263**) (...) “bilanço”, (**Ek ibare:RG-5/8/2021-31559**) “teminat”, “yapım”, “yıkım” “ciro”, (**Mülga ibare:RG-26/12/2024-32764**) “yapım işlerinde benzer iş grupları”, “ortak girişim” ve “**şirket bölünmesi**” gibi hususlarda 4734 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatında belirtilen ve bu Yönetmeliğe aykırılık teşkil etmeyen usul ve esaslara uyulur. Bu Yönetmelik kapsamındaki başvurularda, belirtilen mevzuatta geçen “ilk ilan veya davet tarihi” ile “ihale tarihi” ibareleri ilgisine göre “başvuru tarihi”; “teklif sahibi” ibaresi “başvuru sahibi” olarak uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 29 – (1) 16/12/2010 tarihli ve 27787 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yapı Müteahhitlerinin Kayıtları ile Şantiye Şefleri ve Yetki Belgeli Ustalar Hakkında Yönetmelik ve 27/12/2014 tarihli ve 29218 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yapı Müteahhitlerinin Yetki Belgesi Numaralarının İptal Edilmesi ile Şantiye Şefleri Hakkında Yapılacak İşlemlere İlişkin Usul ve Esaslara Dair Tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Geçici grup hariç olmak üzere, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce yetki belgesi numarası almış olanlar, herhangi bir yeterlik belgesi ibraz edilmediği takdirde H grubu olarak kabul edilir. (**Ek cümle:RG-21/9/2019-30895**) Ancak bu durumda olanlar da bildirim yükümlülüğü kapsamında Ek-5 ve Ek-7 formlarını sunarlar.

(2) (**Değişik:RG-18/1/2024-32433**) (**Değişik ibare:RG-26/12/2024-32764**) 31/12/2026 tarihine (bu tarih dâhil) kadar, bu Yönetmeliğin mesleki ve teknik deneyime ilişkin iş gücü yeterliği aranmaz, ancak başvuru tarihinden önceki son (**Değişik ibare:RG-26/12/2024-32764**) altı yıla kadar olan değerler beyan edilir.

(3) (**Ek:RG-21/9/2019-30895**) Bu Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının yürürlüğe girmesinden önce;

a) Noter onaylı inşaat yapım sözleşmesi düzenlenmiş olup, yapı ruhsatı düzenlenmemiş yapılarda (**Değişik ibare:RG-26/12/2024-32764**) 31/12/2025 (**Değişik ibare:RG-5/8/2021-31559**) tarihine (bu tarih dâhil) kadar,

b) Yapı ruhsatı alınmış olup, ruhsat süresi içerisinde yapılan tadilat ruhsatı başvurularında,

müteahhit yeterliği aranmaz.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 2 – (Ek:RG-3/10/2020-31263)

(1) Bu maddenin yayımı tarihinden önce sonuçlandırılmamış belge grubu tayini başvuruları, başvurunun yapıldığı tarihte bu Yönetmeliğin yürürlükte olan hükümlerine göre sonuçlandırılır. Ancak talep edilmesi halinde, başvuru evrakı başvuru belge grubuna uygun olmak kaydıyla, bu maddeyi ihdas eden Yönetmelikle yapılan değişikliklere göre de işlem yapılabilir.

(2) (**Değişik ibare:RG-5/8/2021-31559**) 31/12/2021 tarihine (bu tarih dâhil) kadar, 16 ncı maddenin yedinci fıkrasındaki koşulları sağlamadığı için EKAP kaydı mümkün olmayan işler, aynı maddenin beşinci fıkrasındaki usule göre yeterlik değerlendirmesinde dikkate alınabilir.

Bazı iş deneyimlerin değerlendirilmesi

GEÇİCİ MADDE 3 – (Ek:RG-5/8/2021-31559)

(1) Özel sektöre gerçekleştirilen ve yapı kullanma izni alınmış işlerde 16 ncı maddenin beşinci ve sekizinci fıkralarında tarif edilen usule göre hesaplanan tutarın yarısı, işin müteahhidi ile yapılmış noter onaylı sözleşme ve sözleşmeye ilişkin fatura örnekleri ile doğrulanması kaydıyla yapı yaklaşık maliyetinin en az % 80'i oranındaki kısmını kusursuz şekilde gerçekleştiren gerçek ve tüzel kişiler adına iş deneyimi olarak değerlendirmeye alınır. Bu fıkra hükmü 31/12/2021 (bu tarih dâhil) tarihine kadar uygulanır, ancak fıkranın yürürlük tarihinden sonra yapı ruhsatı alınmış işler için uygulanmaz.

Bazı yeterliklerin uygulanması

GEÇİCİ MADDE 4- (Ek:RG-29/12/2022-32058)

(1) 14/A maddesine göre Y3 grubu için yapılan başvurularda, pulverize su ile toz bastırma sistemine ilişkin bildirimler 31/12/2023 (bu tarih dâhil) tarihine kadar yapılabilir.

Tek iş uygulaması

GEÇİCİ MADDE 5- (Ek:RG-26/12/2024-32764)

(1) 31/12/2025 (bu tarih dâhil) tarihine kadar aynı parselde birbirinden bağımsız bloklardan herhangi birisi için yapı ruhsatı düzenlenmiş olan yapım işleri kısımlara bölünebilir.

(2) 6/2/2023 tarihinde vuku bulan depremler dolayısıyla genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde, 5 inci maddenin ikinci fıkrasına göre yapılacak uygulamalarda ~~31/12/2025~~ 31/12/2027 tarihine kadar; gördüğü hasar sebebiyle yıkılarak yeniden yapılacak veya ıslah edilecek binalar için tek parselde her bir malik için geçici yetki belge numarası verilebilir.

İş deneyimleri

GEÇİCİ MADDE 6- (1) Geçici 2 nci maddenin ikinci fıkrası ve Geçici 3 üncü maddenin birinci fıkrasında belirtilen nitelikteki iş deneyimleri 31/12/2025 (bu tarih dâhil) tarihine kadar bu Yönetmelik kapsamında kullanılabilir. Bu madde veya sayılan fıkralar kapsamında grup belirlenmesinde iş deneyimi olarak kullanılan belgeler, 16 ncı maddenin ikinci fıkrasında belirlenen süre kısıtlarına uygun olmak koşuluyla, 19 uncu maddeye göre yapılacak yenileme işlemlerinde de kullanılabilir.

Yapı sınıf değişikliği

GEÇİCİ MADDE 7 – (1) 31/1/2025 tarihinden önce yapı müteahhitliği üstlenilmiş işlerin yapı sınıfları hakkında, üstlenilebilecek işler bakımından değişiklik meydana getirmeyen uygulamalarda; belirlendiği yılın yapı sınıf ve grubuna göre işlem yapılır.

Yürürlük

MADDE 30 – (1) Bu Yönetmeliğin;

a) 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrası yayımı tarihinden (**Değişik ibare: RG-21/9/2019-30895**) dokuz ay sonra,

b) Diğer hükümleri yayımı tarihinden üç ay sonra, yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 31 – (Değişik:RG-26/12/2024-32764)

(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı yürütür.